

**Plán péče
o přírodní rezervaci
PRÁCHEŇ**

na období

2024 – 2033

Plán péče je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný. Realizaci plánu péče zajišťuje orgán ochrany přírody příslušný ke schválení péče, a to v součinnosti s vlastníky a nájemci dotčených pozemků postupy podle § 68 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území	1
1.1 Základní identifikační údaje	1
1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR	1
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	1
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma	3
1.5 Překryv území s jiným typem ochrany	4
1.6 Kategorie IUCN	4
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ	4
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu	4
1.7.2 Předmět ochrany – současný stav	4
1.8 Cíl ochrany	8
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	10
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	10
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů	10
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů	12
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti	15
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti	15
2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy	17
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	17
2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích	17
2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích	18
2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody	18
2.4.4 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky	18
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup	19
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	23
3. Plán zásahů a opatření	24
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	24
3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání	24
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	27
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	27
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	28
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území	28
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností	28
3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území	28
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	28
4. Závěrečné údaje	29
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)	29
4.2 Použité podklady a zdroje informací	29
4.3 Seznam používaných zkratk	31
4.4. Podklady pro plán péče zpracoval	31
5. Přílohy	32

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	336
kategorie ochrany:	přírodní rezervace
název území:	Prácheň
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	nařízení
orgán, který předpis vydal:	Krajský úřad Plzeňského kraje
číslo předpisu:	1/98
datum platnosti předpisu:	22. 4. 2008
datum účinnosti předpisu:	7. 6. 2008

1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

kraj:	Plzeňský
okres:	Klatovy
obec s rozšířenou působností:	Horažďovice
obec s pověřeným obecním úřadem:	Horažďovice
obec:	Velké Hydčice
katastrální území:	Velké Hydčice

Příloha: M1 – Orientační mapa s vyznačením území.

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: 778834 – Velké Hydčice

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
595/5		ostatní plocha	neplodná půda	801	801
595/8		lesní pozemek		3619	3619
658/4		lesní pozemek		6090	6090
658/6		ostatní plocha	neplodná půda	622	622
664/1		lesní pozemek		219626	216497
664/2		lesní pozemek		3527	3527
664/3		lesní pozemek		842	842
664/4		lesní pozemek		19095	19095
664/5		lesní pozemek		21812	21812
664/6		ostatní plocha	ostatní komunikace	2226	2226
664/8		lesní pozemek		5544	5544
709/1		ostatní plocha	ostatní komunikace	1073	1073
726		lesní pozemek		1827	1827
Celkem					283575

* Výměry parcel v ZCHÚ: viz cuzk.cz; pouze u parcely p.č. 664/1, jejíž okrajová část se nachází mimo vlastní území PR, byl ke stanovení výměry použit GIS, podkladová vrstva: AOPK ČR.

Ochranné pásmo:
Ochranné pásmo je vyhlášené.

Katastrální území: 778834 – Velké Hydčice

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v OP (m ²)*
461/5		orná půda		68	68
491/9		orná půda		4006	217
485/7		trvalý travní porost		128	120
485/8		trvalý travní porost		4887	326
485/10		trvalý travní porost		2967	691
578/1		orná půda		9326	2153
578/2		orná půda		917	890
579		ostatní plocha	neplodná půda	108	108
582		orná půda		5496	4061
583		ostatní plocha	neplodná půda	331	377
584		orná půda		94	69
587		orná půda		7416	25
588		orná půda		306	45
590/1		orná půda		1813	1343
590/2		orná půda		3547	3390
590/3		orná půda		502	373
591/1		ostatní plocha	neplodná půda	101	98
591/2		ostatní plocha	neplodná půda	97	68
595/5		ostatní plocha	neplodná půda	801	156
595/6		ostatní plocha	neplodná půda	108	23
596		orná půda		1874	1858
597		orná půda		1360	1360
598		orná půda		453	94
601		orná půda		11528	2694
605		ostatní plocha	neplodná půda	277	32
606		orná půda		2654	199
607		ostatní plocha	neplodná půda	205	195
608/1		orná půda		10805	8957
608/2		orná půda		92	92
608/3		orná půda		1064	898
608/4		orná půda		72	72
656/1		orná půda		6572	3229
656/2		orná půda		10760	4128
656/3		orná půda		6637	4132
656/4		orná půda		5980	1527
656/6		orná půda		831	311
658/1		orná půda		7386	2589
658/2		ostatní plocha	ostatní komunikace	121	121
658/4		lesní pozemek		6090	36
658/6		ostatní plocha	neplodná půda	622	89
658/8		ostatní plocha	neplodná půda	1275	1257
658/9		orná půda		7730	7479
658/10		orná půda		8330	4612
664/1		lesní pozemek		219626	3129
664/9		ostatní plocha	ostatní komunikace	122	122
664/10		ostatní plocha	ostatní komunikace	958	295
664/11		ostatní plocha	ostatní komunikace	18	18
664/12		ostatní plocha	ostatní komunikace	18	17
666/2		orná půda		7573	5473
666/4		orná půda		17165	7028
668/3		trvalý travní porost		4537	2313

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v OP (m ²)*
668/7		trvalý travní porost		2020	2020
707/1		ostatní plocha	ostatní komunikace	1846	319
709/2		ostatní plocha	ostatní komunikace	1205	402
716/50		ostatní plocha	nepłodná půda	758	271
716/54		trvalý travní porost		261	18
716/56		trvalý travní porost		431	16
716/57		trvalý travní porost		796	24
716/58		trvalý travní porost		783	17
716/59		trvalý travní porost		898	16
716/60		trvalý travní porost		953	40
716/61		trvalý travní porost		929	42
716/62		trvalý travní porost		877	35
716/63		trvalý travní porost		791	29
716/64		trvalý travní porost		1382	47
716/65		trvalý travní porost		1529	58
716/66		trvalý travní porost		664	50
716/67		trvalý travní porost		715	82
716/68		trvalý travní porost		1808	64
716/7		vodní plocha	zamokřená plocha	681	99
716/73		trvalý travní porost		677	76
716/74		trvalý travní porost		724	90
725/7		ostatní plocha	dráha	81797	32605
Celkem					115377

* Výměry parcel v ZCHÚ: přepočet z GIS, podkladová vrstva: AOPK ČR; výměra původně vymezeného OP: **11,5344 ha** (Žán et al. 1982).

Příloha:

M2a–M2c – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma.

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Vyhlášené OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	27,8853	0,3165		
vodní plochy	-	0,0099	zamokřená plocha	-
			rybník nebo nádrž	-
			vodní tok	-
trvalé travní porosty	-	0,6174		
orná půda	-	6,9366		
ostatní zemědělské pozemky	-	-		
ostatní plochy	0,4722	3,6573	nepłodná půda	0,1423
			ostatní způsoby využití	0,3299
zastavěné plochy a nádvoří	-	-		
plocha celkem	28,3575	11,5377		

1.5 Překryv území s jiným typem ochrany

národní park:	-
chráněná krajinná oblast:	-
překryv s jiným typem ochrany:	-
mezinárodní statut ochrany:	-

Natura 2000

ptačí oblast:	-
evropsky významná lokalita:	-

1.6 Kategorie IUCN

IV. – území pro péči o stanoviště/druhy

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Přirozené převážně listnaté porosty teplomilného charakteru s typickou květenou, charakteristické pro předhoří Šumavy.

1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

A. ekosystémy

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
L3.1 Hercynské dubohabřiny (svaz <i>Carpinion</i>)	55	V severní a střední části PR v převaze přírodě blízké porosty, souvisle vyvinuté, věkově i prostorově rozrůzněné, s výskytem statných stromů a tlející dřevní hmoty v různém stadiu rozkladu, roztroušeně stojící souše. Zjištěna přítomnost doupných stromů. V jižní části PR polokulturní porosty v mozaice s kulturními jehličnatými lesy a pasekami. Stromové patro: hojně lípa velkolistá (<i>Tilia platyphyllos</i>), lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>), javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>), dub letní (<i>Quercus robur</i>), dub zimní (<i>Quercus petraea</i>), dále habr obecný (<i>Carpinus betulus</i>), jasan ztepilý (<i>Fraxinus excelsior</i>), jilm vaz (<i>Ulmus laevis</i>), javor mlč (<i>Acer platanoides</i>), borovice lesní (<i>Pinus sylvestris</i>), jedle bělokora (<i>Abies alba</i>), třešeň ptačí (<i>Prunus avium</i>), jeřáb ptačí (<i>Sorbus aucuparia</i>), vrba jíva (<i>Salix caprea</i>), smrk ztepilý (<i>Picea abies</i>), modřín opadavý (<i>Larix decidua</i>). Keřové patro: místy bohatě vyvinuto, hojně zmlazující stromové dřeviny včetně JV a JS, roztroušeně také buk lesní (<i>Fagus sylvatica</i>), z keřů hojně líska obecná (<i>Corylus avellana</i>), zimolez pýřitý (<i>Lonicera xylosteum</i>), bez černý (<i>Sambucus nigra</i>), bez červený (<i>Sambucus racemosa</i>), řešetlák počistivý (<i>Rhamnus cathartica</i>), svída krvavá (<i>Cornus sanguinea</i>), dříšťál obecný (<i>Berberis vulgaris</i>). Bylinné patro: v převaze hájové druhy, v jarním aspektu hojně dymnivka dutá (<i>Corydalis cava</i>), v příměsi dymnivka bobovitá (<i>Corydalis intermedia</i>) a pižmovka mošusová (<i>Adoxa moschatellina</i>); dále hojně bažanka vytrvalá (<i>Mercurialis perennis</i>), v místech se zvýšenou eutrofizací netýkavka nedůtklivá (<i>Impatiens noli-tangere</i>) a hluchavka skvrnitá (<i>Lamium maculatum</i>), z dalších druhů ptačinec velkolistý (<i>Stellaria holostea</i>), lipnice hajní (<i>Poa nemoralis</i>), hrachor jarní (<i>Lathyrus vernus</i>), svízel lesní (<i>Galium sylvaticum</i>), břečťan popínavý (<i>Hedera helix</i>) svízel vonný (<i>Galium odoratum</i>), plicník lékařský (<i>Pulmonaria officinalis</i>), lilie zlatohlavá (<i>Lilium martagon</i>), pupkovec pomněnkový (<i>Omphalodes scorpioides</i>), kopytník evropský (<i>Asarum europaeum</i>), brčál barvínek (<i>Vinca minor</i>), ostřice prstnatá (<i>Carex digitata</i>), válečka prapořitá (<i>Brachypodium pinnatum</i>), bika bělavá (<i>Luzula luzuloides</i>) aj. Mechové patro vyvinuto jen omezeně.	a

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
L4 Suťové lesy (svaz <i>Tilio-Acerion</i>)	20	<p>Výskyt v severní až severozápadní části PR, v okolí zříceniny hradu Prácheň a na prudkých svazích nad řekou Otavou. Přírodě blízké porosty, věkově i prostorově rozrůzněné, s výskytem vitálních statných stromů (JV, lípy). Nejcennější je starý lipový porost na vápencové suti. Tlející dřevní hmota v různém stadiu rozkladu, roztroušeně stojící souše, zjištěny doupné stromy. Stromové patro: v převaze javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>), lípa velkolistá (<i>Tilia platyphyllos</i>) a lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>), z doprovodných dřevin jasan ztepilý (<i>Fraxinus excelsior</i>), javor mlěč (<i>Acer platanoides</i>), topol osika (<i>Populus tremula</i>), bříza bělokorá (<i>Betula pendula</i>), třešeň ptačí (<i>Prunus avium</i>), jeřáb ptačí (<i>Sorbus aucuparia</i>), dub letní (<i>Quercus robur</i>), dub zimní (<i>Quercus petraea</i>), habr obecný (<i>Carpinus betulus</i>), jilm drsný (<i>Ulmus glabra</i>), jilm vaz (<i>Ulmus laevis</i>), buk lesní (<i>Fagus sylvatica</i>), borovice lesní (<i>Pinus sylvestris</i>), jedle bělokorá (<i>Abies alba</i>), smrk ztepilý (<i>Picea abies</i>), modřín opadavý (<i>Larix decidua</i>).</p> <p>Keřové patro: vyvinuto na různých místech poměrně hojně, v převaze javory a lípy, z keřů hlavně líska obecná (<i>Corylus avellana</i>), v doprovodu zimolez pýřitý (<i>Lonicera xylosteum</i>), řešetlák počistivý (<i>Rhamnus cathartica</i>), svída krvavá (<i>Cornus sanguinea</i>), dříšťál obecný (<i>Berberis vulgaris</i>), brslen evropský (<i>Euonymus europaeus</i>), bez černý (<i>Sambucus nigra</i>). Bylinné patro: bohatě vyvinuté, s převahou hájových druhů – hojně bažanka vytrvalá (<i>Mercurialis perennis</i>), místy kolonie dymnivky duté (<i>Corydalis cava</i>), z dalších druhů svízel lesní (<i>Galium sylvaticum</i>), violka vonná (<i>Viola odorata</i>), plicník lékařský (<i>Pulmonaria officinalis</i>), kaprad' rozložená (<i>Dryopteris dilatata</i>), kaprad' samec (<i>Dryopteris filix-mas</i>), vikev hrachovitá (<i>Vicia pisiformis</i>), kokořík mnohokvětý (<i>Polygonatum multiflorum</i>), netýkavka nedůtklivá (<i>Impatiens noli-tangere</i>), zvonek broskvolistý (<i>Campanula persicifolia</i>), prvosenka jarní (<i>Primula veris</i>), jaterník podléška (<i>Hepatica nobilis</i>), kopretina chocholičnatá (<i>Tanacetum corymbosum</i>) aj. V místě hradní zříceniny zvýšená druhová pestrost a vyšší koncentrace vzácných druhů včetně žebrice pyrenejské (<i>Libanotis pyrenaica</i>) a rmenu barvířského (<i>Anthemis tinctoria</i>). Mechové patro vyvinuto jen omezeně.</p>	a (9180*)

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
L6.5B Acidofilní teplomilné doubravy bez kručinky chlupaté (svaz <i>Quercion petraeae</i>)	1	V území se nachází plošně omezený přírodě blízký porost na skalních výchozech v západní části PR, na prudkém Z exponovaném svahu. Jde o rozvolněnou fytocenózu v důsledku částečného rozpadu stromového patra zapříčiněného zvýšeným odumíráním borovice lesní (<i>Pinus sylvestris</i>) – zřejmě v důsledku sucha. Převládajícími dřevinami ve stromovém patře se stávají dub zimní (<i>Quercus petraea</i>) a dub letní (<i>Quercus robur</i>), v příměsi lípy a KL. V porostu je dostatek tlející dřevní hmoty, zejména z odumřelých borovic. V keřovém patře převládá zmlazení dubu zimního a letního, v příměsi se vyskytuje líska obecná (<i>Corylus avellana</i>), bříza bělokorá (<i>Betula pendula</i>), jeřáb ptačí (<i>Sorbus aucuparia</i>), řešetlák počistivý (<i>Rhamnus cathartica</i>) a některé druhy růží (<i>Rosa</i> sp. div.). Bylinné patro je převážně dosti rozvolněné, druhově středně bohaté, na mělké půdě jsou vyvinuty fragmenty acidofilních trávníků (svaz <i>Hyperico perforati-Scleranthion perennis</i>). Z jednoděložných druhů zastoupeny kostřava ovčí (<i>Festuca ovina</i>) a válečka prapořitá (<i>Brachypodium pinnatum</i>). Dvouděložné druhy: černýš hajní (<i>Melampyrum nemorosum</i>), marulka klinopád (<i>Clinopodium vulgare</i>), náprstník velkokvětý (<i>Digitalis grandiflora</i>), zvonek rozkladitý (<i>Campanula patula</i>), zvonek kopřivolistý (<i>Campanula trachelium</i>), rozrazil ožankovitý (<i>Veronica teucrium</i>), vřes obecný (<i>Calluna vulgaris</i>), kopretina chocholičnatá (<i>Tanacetum corymbosum</i>), oman hnidák (<i>Inula conyzae</i>), rozchodník velký (<i>Hylotelephium maximum</i>), chlupáček zední (<i>Pilosella officinarum</i>), chlupáček chocholičnatý (<i>Pilosella cymosa</i>) a vzácný chlupáček skalkový (<i>Pilosella kalksburgensis</i>). Bohatý výskyt lišejníků včetně vzácnějších taxonů.	a
S1.2 Štěrbínová vegetace silikátových skal a drolin (svaz <i>Asplenion septentrionalis</i>)	0,1	Fragmenty fytoocenóz vyvinuté ve stíněných partích skalních výchozů v severozápadní a západní části PR, druhově ochuzené, rozvolněné. V převaze sleziník červený (<i>Asplenium trichomanes</i>) a sleziník routička (<i>Asplenium ruta-muraria</i>), v příměsi sleziník severní (<i>Asplenium septentrionale</i>), lipnice hajní (<i>Poa nemoralis</i>), kaprad' samec (<i>Dryopteris filix-mas</i>), kaprad' rozložená (<i>Dryopteris dilatata</i>), břečťan popínavý (<i>Hedera helix</i>), kakost smrdutý (<i>Geranium robertianum</i>) a řeřišník písečný (<i>Cardaminopsis arenosa</i>), jestřábík zední (<i>Hieracium murorum</i>). Mechové patro částečně vyvinuté.	a

B. druhy

Pozn.: vzhledem k postupnému úbytku význačných druhů rostlin (cf. Vaněček 1969, Žán et al. 1982, údaje z databází NDOP a Pladias), připadají nyní v úvahu jako předměty ochrany tyto tři taxony s poměrně stabilním výskytem a vitálními populacemi:

druh	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace	kód předmětu ochrany*
Dymnivka bobovitá <i>Corydalis intermedia</i>	C4a	Roztroušeně v podrostu dubohabřin (L3.1) a suťových lesů (L4) v severní části PR. V jarním aspektu společně s hojně zastoupenou <i>Corydalis cava</i> . Stabilní a vitální populace.	a
Lilie zlatohlavá <i>Lilium martagon</i>	ohrožený, C4a	Výskyt v dubohabřinách (L3.1) a suťových lesích (L4), s přechodem do okrajů pasek bez rozvinuté nitrofilní buřeny. Vcelku stabilní populace čítající desítky fertilních i sterilních ex. Lokálně pozorován okus květních lodyh lesní zvěří.	a
Pupkovec pomněnkový <i>Omphalodes scorpioides</i>	C4a	Roztroušeně až v rozvolněných koloniích v podrostu dubohabřin (L3.1) v severní části PR (v okolí hřbitova), rozptýleně u hradní zříceniny v porostu suťového lesa. Poměrně stabilní a vitální populace.	a

** Stupeň ohrožení dle Vyhlášky MŽP a Červeného seznamu (Grulich et Chobot 2017).

C. útvary neživé přírody

útvary	geologická charakteristika	popis útvaru	kód předmětu ochrany*
Skalní výchozy v severozápadní části PR	podloží: granodiority (krystalické horniny moldanubika, z hlediska stratigrafického pestrá série sušicko-votická)	Skalní výchozy na prudkém západně orientovaném svazu v severozápadní části PR, porostlé rozvolněnou vegetací (teplomilná doubrava), odolné vůči zvětrávání, druhově bohatá společenstva lišejníků s řadou význačných taxonů.	a

*kód předmětu ochrany:

a = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ

b = předmět ochrany překrývající se EVL/PO (v závorce je uveden kód stanoviště dle vyhl. č. 166/2005 Sb., hvězdičkou (*) jsou označena prioritní stanoviště a druhy)

c = další významný ekosystém nebo jeho složka, který je navržen k doplnění mezi předměty ochrany ZCHÚ (viz i kap. 3.4).

1.8 Cíl ochrany

A. ekosystémy

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
L3.1 Hercynské dubohabřiny (svaz <i>Carpinion</i>)	Zachování přírodě blízkých porostů s pestrou dřevinnou skladbou a bohatě vyvinutým bylinným podrostem s celou řadou hájových druhů.	<ul style="list-style-type: none"> • ochrana přírodních procesů • přítomnost charakteristických druhů • úspěšná samovolná obnova porostů dostatečným zmlazováním autochtonních dřevin • dostatek tlející dřevní hmoty
L4 Suťové lesy (svaz <i>Tilio-Acerion</i>)	Zachování přírodě blízkých porostů s pestrou dřevinnou skladbou a bohatě vyvinutým bylinným podrostem s celou řadou hájových druhů.	<ul style="list-style-type: none"> • ochrana přírodních procesů • přítomnost charakteristických druhů • úspěšná samovolná obnova porostů dostatečným zmlazováním autochtonních dřevin • dostatek tlející dřevní hmoty
L6.5B Acidofilní teplomilné doubravy bez kručinky chlupaté (svaz <i>Quercion petraeae</i>)	Upřednostnění sukcesního vývoje.	<ul style="list-style-type: none"> • ochrana přírodních procesů • dostatek tlející dřevní hmoty
S1.2 Štěrbínová vegetace silikátových skal a drolin (svaz <i>Asplenion septentrionalis</i>)	Přirozený vývoj fytoceenóz.	<ul style="list-style-type: none"> • ochrana přírodních procesů • bez rušivé antropogenní činnosti

B. druhy

druh	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
Dymnivka bobovitá <i>Corydalis intermedia</i>	Zachování populací.	<ul style="list-style-type: none"> • normované stavy lesní zvěře • bez antropogenních disturbancí (absence těžké těžební techniky a masového turismu)
Lilie zlatohlavá <i>Lilium martagon</i>	Zachování a podpora populací.	<ul style="list-style-type: none"> • normované stavy lesní zvěře • bez antropogenních disturbancí (absence těžké těžební techniky a masového turismu) • přítomnost rozvolněných lesních biotopů s autochtonními druhy dřevin
Pupkovec pomněnkový <i>Omphalodes scorpioides</i>	Zachování populací.	<ul style="list-style-type: none"> • normované stavy lesní zvěře • bez antropogenních disturbancí (absence těžké těžební techniky a masového turismu)

C. útvary neživé přírody

útvary	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
Skalní výchozy v severozápadní části PR	Ponechání přirozenému vývoji.	<ul style="list-style-type: none"> • ochrana přírodních procesů • bez rušivé činnosti (absence masového turismu a zvýšeného tlaku lesní zvěře)

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Přírodní rezervace Prácheň leží v jižní části Plzeňského kraje, ca 1,5 km JZ od města Horažďovice. Rozprostírá se na západním až severozápadním svahu Práchně nad pravým břehem Otavy, v nadmořské výšce 430–513 m. Souřadnice středu lokality: 49°18'49.884"N, 13°40'52.889"E; výměra činí přibližně 28 ha. V území se nacházejí dubohabrové a suťové lesy, porost teplomilné doubravy a fragmenty skalních společenstev.

Ve vrcholové partii rezervace se nachází zřícenina gotického hradu Prácheň z doby po roce 1315, který vznikl na místě župního hradu založeného již v 10. století. Zřícenina je obklopena suťovým lesem s pestrrou dřevinnou skladbou a druhově bohatým bylinným podrostem s hojným zastoupením hájových druhů.

Biogeografie:

Fytogeografická oblast Českomoravské mezofytikum, bioregion Sušický, fytogeografický okres 37b Sušicko-horažďovické vápence, provincie středoevropských listnatých lesů, přírodní lesní oblast Předhoří Šumavy a Novohradských hor.

Geologie, geomorfologie a pedologie

Regionální geologické zařazení: zájmové území spadá do okrsku Prácheňská pahorkatina (provincie Česká vysočina, soustava Šumavská, podsoustava Šumavská hornatina, celek Šumava, podcelek Šumavské podhůří, podcelek Bavorovská vrchovina).

Geologicky náleží území rezervace moldanubiku, podkladem jsou krystalické horniny, nacházejí se zde ostrůvky krystalických vápenců sušicko-votického pruhu. Byly zde zjištěny ruly, aplity, lamprofyry a granodiority. Povrch převážné části ZCHÚ pokrývá mezotrofní hnědozem, v místech s vápencovým podložím vápenité hnědozemě. Pod jehličnatými porosty se vyvinuly kyselé půdy typu kambizemí (nenasyčená kambizem typická a kambizem dystrická). Na mělké výchozy vápenců jsou vázány typické (litické) rendziny. Suté pokrývají typické (kambizemní) rankery s kambizemí rankerovou.

Klima

Zájmové území se nachází v mírně teplé oblasti, podoblasti MT5 (chladnější a vlhčí léto, chladná zima). Počet letních dnů je 30–40, průměrná teplota v červenci je 16–17 °C, průměrná teplota v lednu je -4 až -5 °C, srážkový úhrn ve vegetačním období 350–450 mm, srážkový úhrn v zimním období 250–300 mm. Počet dní s mrazem je 130–140, počet dní se sněhovou pokrývkou 60–100.

Hydrologie

Rezervace se nachází v povodí řeky Otavy, která protéká v hluboce zaříznutém údolí západně od zájmového území; číslo hydrologického pořadí dílčího povodí je 1-88-01-103. Území samotné je suché bez prameniště či vodních toků. Nejbližší prameniště upravené na studánku je v údolí asi 70 m jižně od tzv. Vyskočilova domku na západním okraji PR. Pod dvorem Prácheň je rybníček, ze kterého vytéká drobná bezejmenná vodoteč.

Charakteristika vegetačního krytu:

V severní až střední části území převládají přírodě blízké porosty dubohabřin a suťových lesů, věkově i prostorově rozrůzněné, s poměrně bohatým bylinným podrostem. Roste zde celá řada hájových druhů včetně zákonem chráněné lilie zlatohlavé (*Lilium martagon*) a dalších vzácnějších druhů typických pro tyto vegetační typy. U zříceniny hradu Prácheň je flóra ještě rozmanitější, neboť

jsou zde zastoupeny některé teplomilné druhy včetně rmenu barvířského (*Anthemis tinctoria*), žebřice pyrenejské (*Libanotis pyrenaica*) a křivatce rolního (*Gagea villosa*). Na skalnatých výchozech v severozápadní a západní části PR se vyvinuly fragmenty společenstev skalních štěrbin se sleziníkem červeným (*Asplenium trichomanes*) a sleziníkem routičkou (*Asplenium ruta-muraria*). Na granodioritovém skalním útvaru v západní části PR se nachází plošně omezený rozvolněný porost teplomilné bazifilní doubravy s převahou dubů; v bylinném patře převažují druhy xerothermních stanovišť včetně vzácnějšího rozrazilu ožankovitého (*Veronica teucrium*) a dvou vzácnějších zástupců rodu *Pilosella* (chlupáček chocholičnatý – *P. cymosum* a chlupáček skalkový – *P. kalksburgensis*).

V jižní části území převažují kulturní typy lesních porostů s převahou smrku, které jsou postupně mýceny v důsledku přírodních kalamit (zejména kůrovec, místy ve spojení s větrnými kalamitami). Z doprovodných dřevin jsou kromě listnatých stromů (včetně nepůvodního dubu červeného) zastoupeny také jehličnany: borovice lesní, jedle bělokorá (tvoří polokulturní porost jižně od hřbitova), modřín opadavý, borovice černá a douglaska tisolistá. Na vzniklé paseky z větší části zarostlé buřeni jsou vysazovány převážně autochtonní druhy dřevin (jedle, duby, buk, javor klen, lípy). Druhovou skladbu zpestřují přirozeně zmlazující dřeviny (bříza, osika, jeřáb, krušina olšová aj.). Na dříve zalesněných pasekách se nacházejí mlaziny, tyčkoviny a tyčoviny. Okraje lesních porostů, zvláště na kontaktu s travními kulturami, s přesahem do okrajů turisticky využívaných cest a některých pasek zarůstají teplomilnými keři, zejména trnkou, dále hlohy, brslenem, lískou a růží šípkovou. Na vlhčích místech byla zjištěna také střemcha obecná.

Ve srovnání s historickými průzkumy (Vaněček 1969, Žán et al. 1982) a navazujícími terénními šetřeními floristů nebo zpracovatelů plánů péče je patrné, že v zájmovém území došlo k postupnému úbytku celé řady zvláště chráněných a dalších vzácnějších druhů rostlin. Vymizely hlavně konkurenčně méně zdatné druhy citlivější na změnu prostředí, např. kociánek dvoudomý (*Antennaria dioica*), krušík tmavočervený (*Epipactis atrorubens*), hvozdíček prorostlý (*Petrorhagia prolifera*), jetel alpský (*Trifolium alpestre*), lýkovec jedovatý (*Daphne mezereum*), sasanka lesní (*Anemone sylvestris*), jalovec obecný (*Juniperus communis*) a další. Jde především o taxony vyžadující prosvětlené lesní porosty (háje) nebo lesní okraje, případně xerothermní trávníky. Je tu zřejmá souvislost s dříve provozovanou lesní pastvou a využíváním některých porostů jako výmladkové pařeziny. Druhová diverzita flóry v zájmové lokalitě zůstává přesto vysoká, recentně se pohybuje na hranici ca 210 druhů (R. Paulič, písemné sdělení).

Podle rekonstrukční geobotanické mapy převládaly v zájmovém území před osídlením člověka bikové a jedlové doubravy – vegetační jednotky *Luzulo albidae-Quercetum petraeae* a *Abieti-Quercetum* (Neuhäuslová et al. 1997, 1998).

Fauna

Při provádění komplexního inventarizačního průzkumu (Žán et al. 1982) bylo zjištěno celkem 135 druhů živočichů, z toho 93 druhů bezobratlých a 42 druhů obratlovců. V území byla evidována druhově bohatá avifauna, ze savců jsou udávány běžné druhy lesní fauny: prase divoké, srnec lesní a liška obecná. Význačné refugium pro celou řadu živočichů představuje zřícenina hradu Prácheň. Je odsud udávána druhově bohatá malakofauna s teplomilnými druhy vázanými na tento typ stanoviště (Hlaváč 2001), zatímco v okolních biotopech převažují lesní druhy měkkýšů. Okraje lesních porostů na kontaktu s travními kulturami nebo paseky mohou být atraktivní pro rozmanitou entomofaunu včetně motýlů. Mrtvá dřevní hmota ponechávaná k zetlení představuje příhodný biotop pro celou řadu dřevokazných druhů hmyzu a hub. Díky přítomnosti doupných stromů mohou v zájmovém území hnízdit i některé vzácnější ptačí druhy vázané na hnízdní dutiny (sovy apod.). V 90. letech 20. století byla v PR při systematických faunistických průzkumech zjištěna celá řada netopýrů; data jsou k dispozici v databázi NDOP.

Pozn.: většina údajů ke zpracování jednotlivých částí této kapitoly byla převzata ze studie Zahradnický et Mackovčín (2004) a z předchozích plánů péče (Skála 2003, Anonymus 2011), dále z původního inventarizačního průzkumu (Žán et al. 1982).

2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
rostliny			
Jedle bělokorá <i>Abies alba</i>	-	C4a	Roztroušeně ve stromovém patře dubohabřin a suťových lesů. Dominanta polokulturního porostu ve střední části PR. Zmlazení v bylinném i keřovém patře: roztroušeně, jednotlivě či v malých skupinách, potlačování semenáčků lesní zvěří. Výsadby JD na paseky v jižní části PR.
Rmen barvířský <i>Anthemis tinctoria</i>	-	C4a	Roztroušeně v okolí zříceniny hradu (suťový les) a na prudkých svazích v západní části PR (teplomilná doubrava), na rozvolněných místech. Druh dlouhodobě udáván.
Řeřišník písečný <i>Arabidopsis arenosa</i>	-	významný druh pro ZCHÚ	Roztroušeně v dubohabřině na západním svahu PR. Z dřívější doby udáván nepravidelný výskyt druhu.
Dřišťál obecný <i>Berberis vulgaris</i>	-	C4a	Přechod mezi teplomilnou doubravou a dubohabřinou na západním svahu PR, roztroušený výskyt. Ojediněle v dubohabřinách a suťových lesích. Dlouhodobě udáváný druh, recentně stále zastoupen.
Dymnivka bobovitá <i>Corydalis intermedia</i>	-	C4a	Roztroušeně v podrostu dubohabřin a suťových lesů v severní části PR. Druh průběžně a dlouhodobě udáván.
Kruštík širolistý <i>Epipactis helleborine</i>	-	významný druh pro ZCHÚ	Lokální výskyt v dubohabřinách, v okrajích cest a pasek. Zjištěn i v předchozích desetiletích.
Křivatec luční <i>Gagea pratensis</i>	-	významný druh pro ZCHÚ	Roztroušeně v dubohabřinách a suťových lesích v severní části PR. Vcelku stabilní populace.
Křivatec rolní <i>Gagea villosa</i>	-	C2b	Zjištěno několik vitálních exemplářů u zříceniny hradu; vlastní průzkum 2022. V dřívějších průzkumech druh neudáván.
Konopice širolistá <i>Galeopsis ladanum</i>	-	C4a	Lokální výskyt: u zříceniny hradu, na prosvětlených skalnatých místech (západní svah PR); R. Paulič.
Žebříce pyrenejská <i>Libanotis pyrenaica</i>	-	C4a	Drobná populace u zříceniny hradu, sterilní ex. Druh dlouhodobě udáván, zřejmě jej limituje stínění vzrostlých dřevin.
Lilie zlatohlavá <i>Lilium martagon</i>	ohrožený	C3	Výskyt v dubohabřinách a suťových lesích, s přechodem do okrajů pasek bez rozvinuté nitrofilní buřeně. Vcelku stabilní populace čítající desítky fertilních i sterilních ex. Druh dlouhodobě a pravidelně udáván.
Bradáček vejčitý <i>Listera ovata</i>	-	C4a	Ojedinělý výskyt v podrostu dubohabřin a suťových lesů v západní části PR. Druh z lokality průběžně udáván.
Jabloň lesní <i>Malus sylvestris</i>	-	C4b	Druh udáván z předchozích desetiletí, výskyt stále možný, v PR se nacházejí příhodné biotopy (R. Paulič).
Pupkovec pomněnkový <i>Omphalodes scorpioides</i>	-	C4a	Drobné shluky v podrostu dubohabřin v severní části PR (v okolí hřbitova), rozptýleně u hradní zříceniny. Druh z území průběžně udáván.

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
Hlístník hnízdák <i>Neottia nidus-avis</i>	-	C4a	Druh udáván z předchozích desetiletí, výskyt stále možný, v PR se nacházejí příhodné biotopy (R. Paulič).
Chlupáček chocholičnatý <i>Pilosella cymosa</i>	-	C4a	Na rozvolněných místech s nízkou vegetací (skalnatý svah s teplomilnou doubravou, s přechodem k dubohabřině). Jednotlivé výskyty, vitální fertilní ex. Druh dlouhodobě udáván.
Chlupáček skalkový <i>Pilosella kalksburgensis</i>	-	C1b	Druh byl poměrně nedávno zjištěn na skalních výchozech v západní části PR: M. Kotlínek, 2016 (NDOP); R. Paulič (písemné sdělení).
Prvosenka jarní <i>Primula veris</i> subsp. <i>veris</i>	-	C4a	Jednotlivé ex. nebo drobné shluky fertilních i sterilních jedinců v podrostu dubohabřin a suťových lesů v severní části PR. Vcelku stabilní populace.
Hrušeň polnička <i>Pyrus pyraeaster</i>	-	C4a	Druh udáván z předchozích desetiletí, výskyt stále možný, v PR se nacházejí příhodné biotopy (R. Paulič).
Růže oválnolistá <i>Rosa elliptica</i>	-	C4b	Na prosvětlených místech: v okrajích lesních porostů, u skalních výchozů (R. Paulič, ústní sdělení). V dřívějších průzkumech druh neudáván.
Růže Sherardova <i>Rosa sherardii</i>	-	C3	Výskyt evidován v průběhu dvou předchozích desetiletí; R. Paulič zde v roce 2016 nalezl několik keřů (světlá místa v okrajích lesních porostů).
Jilm vaz <i>Ulmus laevis</i>	-	C3	Rozptýlený výskyt v dubohabřinách a suťových lesích, různá vývojová stadia. Pravidelný výskyt druhu.
Rozrazil ožankovitý <i>Veronica teucrium</i>	-	C4a	Populace druhu se udržuje na výslunném západním svahu PR s rozvolněnou vegetací.
Vikev hrachovitá <i>Vicia pisiformis</i>	-	C3	Menší populace v dubohabřinách a suťových lesích, též v okrajích pasek, fertilní i sterilní ex. Druh dlouhodobě a pravidelně udáván.
Brčál barvínek <i>Vinca minor</i>	-	významný druh pro ZCHÚ	Zřejmě jen druhotný výskyt. Vitální kolonie v dubohabřině u hřbitova (zde s největší pravděpodobností zplanělý). Zjištěn také v okraji dubohabřiny (poblíž teplomilné doubravy) na západním svahu PR. V předchozích průzkumech druh udáván.
líšejníky			
<i>Caloplaca grimmiae</i>	-	NT	NDOP: skalní výchozy v západní části PR.
<i>Caloplaca viridirufa</i>	-	VU	NDOP: skalní výchozy v západní části PR.
<i>Cetraria aculeata</i>	-	NT	NDOP: skalní výchozy v západní části PR.
<i>Chaenotheca chrysocephala</i>	-	NT	NDOP: skalní výchozy v západní části PR.
<i>Cladonia caespiticia</i>	-	NT	NDOP: skalní výchozy v západní části PR.
<i>Cladonia cervicornis</i>	-	VU	NDOP: skalní výchozy v západní části PR.
<i>Cladonia rangiformis</i>	-	NT	NDOP: skalní výchozy v západní části PR.
<i>Cladonia verticillata</i>	-	NT	NDOP: skalní výchozy v západní části PR.
<i>Evernia prunastri</i>	-	NT	NDOP: skalní výchozy v západní části PR.
<i>Flavoparmelia caperata</i>	-	EN	NDOP: skalní výchozy v západní části PR.
<i>Imshaugia aleurites</i>	-	VU	NDOP: skalní výchozy v západní části PR.
<i>Lecanora orosthea</i>	-	NT	NDOP: skalní výchozy v západní části PR.
<i>Lecanora sulphurea</i>	-	VU	NDOP: skalní výchozy v západní části PR.

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
<i>Lecidea elaeochroma</i>	-	NT	NDOP: zřícenina hradu Prácheň, zbytky zdí zříceniny.
<i>Lepraria crassissima</i>	-	NT	NDOP: zřícenina hradu Prácheň, zbytky zdí zříceniny.
<i>Montanelia disjuncta</i>	-	NT	NDOP: skalní výchozy v západní části PR.
<i>Opegrapha niveoatra</i>	-	NT	NDOP: zřícenina hradu Prácheň, zbytky zdí zříceniny.
<i>Peltigera rufescens</i>	-	NT	NDOP: skalní výchozy v západní části PR.
<i>Pertusaria albescens</i>	-	NT	NDOP: skalní výchozy v západní části PR.
<i>Physconia enteroxantha</i>	-	NT	NDOP: zřícenina hradu Prácheň, zbytky zdí zříceniny
<i>Pycnora sorophora</i>	-	NT	NDOP: skalní výchozy v západní části PR.
<i>Ramalina farinacea</i>	-	VU	NDOP: zřícenina hradu Prácheň, zbytky zdí zříceniny.
<i>Ramalina pollinaria</i>	-	NT	NDOP: skalní výchozy v západní části PR.
<i>Rhizocarpon petraeum</i>	-	VU	NDOP: zřícenina hradu Prácheň, zbytky zdí zříceniny.
<i>Varicellaria lactea</i>	-	NT	NDOP: skalní výchozy v západní části PR.
živočichové			
Skalnice kýlnatá <i>Helicigona lapicida</i>	-	významný druh pro ZCHÚ	Zřícenina hradu Prácheň, vlhké hradní zdi, J. Hlaváč, 1997–1999.
Kalnoska chlumní <i>Merdigera obscura</i>	-	významný druh pro ZCHÚ	Zřícenina hradu Prácheň a další místa v PR s vápencovým substrátem, početné populace, J. Hlaváč, 1997–1999.
Jehlovka hladká <i>Platyla polita</i>	-	významný druh pro ZCHÚ	V lesních biotopech, humózní vlhká a stinná místa, J. Hlaváč, 1997–1999.
Soudkovka žabernatá <i>Sphyrandium doliolum</i>	-	významný druh pro ZCHÚ	Zřícenina hradu Prácheň a další místa v PR s vápencovým substrátem, vitální populace, J. Hlaváč, 1997–1999.
Čmelák zemní <i>Bombus terrestris</i>	ohrožený	-	Druh zjištěn na pasece v jižní části PR. Ve starších průzkumech udáván.
Slepýš křehký <i>Anguis fragilis</i>	silně ohrožený	NT	Druh zjištěn v dubohabřině poblíž hřbitova, vlastní průzkum, 2022. Uváděn i v dřívějších průzkumech.
Strakapoud prostřední <i>Dendrocoptes medius</i>	ohrožený	VU	NDOP: střední část PR, dubohabřina, jeden ex., V. Strolený 2017.
Datel černý <i>Dryocopus martius</i>	-	LC	Pozorován přelet druhu v jižní části PR, vlastní průzkum, 2022. Druh zastižen také v dubohabřině ve východní části PR, D. Melichar, 2021 (NDOP).
Ještěrka obecná <i>Lacerta agilis</i>	silně ohrožený	VU	Druh zjištěn na skalním výchozu v západní části PR, vlastní průzkum, 2022. Ve starších průzkumech rovněž udáván.
Veverka obecná <i>Sciurus vulgaris</i>	ohrožený	DD	Druh zastižen poblíž hřbitova, vlastní průzkum, 2022. V předchozích průzkumech udáván.
Puštík obecný <i>Strix aluco</i>	-	LC	Zaznamenán přelet druhu v okolí zříceniny hradu, vlastní průzkum, 2022.

* dle červených seznamů ČR:

Flóra – kategorie druhů podle Červeného seznamu (Grulich et Chobot 2017): C2b – silně ohrožené, C3 – ohrožené, C4a – méně ohrožené, C4b – nedostatečně prostudované. Zdroj dat: NDOP, informace od R. Pauliče, vlastní terénní průzkum.

Lišejníky – kategorie druhů podle Červeného seznamu (Liška et Palice 2010): EN – ohrožený, NT – téměř ohrožený, VU – zranitelný. Zdroj dat: NDOP – Bouda F., Konečná E., Malíček J., Svoboda D., Uhlík P. et

Vondrák J. (2018): Lišejníky zaznamenané během 25. jarního setkání bryologicko-lichenologické sekce ČBS v Horažďovicích v dubnu 2018.

Fauna (bezobratlí) – kategorie druhů podle Červeného seznamu (Hejda et al. 2017). Staré nálezy z původního inventarizačního průzkumu (Žán et al. 1982) nebyly do tabulky zahrnuty.

Fauna (obratlovci) – kategorie druhů podle Červeného seznamu (Chobot et Němec 2017): EN – ohrožený, NT – téměř ohrožený, VU – zranitelný, LC – málo dotčený, DD – chybí údaje. Staré nálezy z původního inventarizačního průzkumu (Žán et al. 1982) nebyly do tabulky zahrnuty. V zájmovém území byla v 90. letech 20. století zjištěna celá řada vzácnějších druhů netopýrů – v rámci opakovaných faunistických pozorování, data jsou k dispozici v databázi NDOP.

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

a) abiotické disturbanční činitele

V lesních porostech je patrné lokální poškozování dřevin při větrných a sněhových kalamitách (zlomy, vývraty). Zranitelné jsou zejména kulturní a polokulturní porosty s převahou smrku v jižní části ZCHÚ. Vzácně byly nalezeny stromy poškozené úderem blesků. U jehličnanů včetně jedle bělokoré dochází ke snižování vitality, případně k odumírání v důsledku nepříznivých klimatických podmínek (sucho, horké letní dny). Na suchých výslunných stanovištích, především na prudkém západně exponovaném svahu, byl zaznamenán výraznější úhyn borovice lesní.

V porostech je ponechávána část mrtvé dřevní hmoty k zetlení, zejména na odlehlých a hůře přístupných místech. Nachází se zde dřevo v různém stadiu rozkladu. Skalní útvary výrazně odolávají zvětrávání. Dobrou stabilitou se vyznačují také zbytky hradní zříceniny.

b) biotické disturbanční činitele

Při srovnání série leteckých snímků za poslední dvě desetiletí je patrné, že v roce 2003 se v předmětném ZCHÚ nacházela pouze jedna paseka o výměře ca 0,6 ha situovaná v jižní části PR. V průběhu deseti let došlo v důsledku asanace kůrovcových smrků v okolních kulturních porostech k tvorbě dalších mýtin a jejich postupnému zalesňování v kombinaci s přirozenou obnovou. V současné době se v území nacházejí plošné paseky o celkové výměře až 2 ha, na které jsou průběžně vysazovány hlavně autochtonní dřeviny. Je zde dobrý předpoklad, že předchozí kulturní porosty s převahou jehličnatých dřevin budou postupně nahrazeny lesními biocenózami s přírodě bližší druhovou skladbou.

Listnaté dřeviny jsou celkově odolnější vůči škůdcům i chorobám – vyjma jilmů, které dlouhodobě trpí grafiozou. Na přirozené zmlazování dřevin má prokazatelný vliv lesní zvěř, která výrazně potlačuje obnovní potenciál jedle bělokoré, buku lesního a habru obecného, zčásti také jasanu ztepilého. Ze zmlazujících dřevin se vcelku dobře prosazují javor klen i javor mlč, místy také lípa velkolistá i srdčitá, v keřovém patře bohatě zmlazuje líska obecná. U mladých stromků (různé druhy dřevin) byla zjištěna poškozená kůra nebo byly jejich kmínky nalomené (vytloukání paroží). Na vlhkých místech, zejména ve spodních partiích svahů, dochází k narušování půdního krytu černou zvěří. Na skalních útvarech bylo pozorováno lokální narušování horniny kořenovým systémem uchycených dřevin.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

a) ochrana přírody

Státní přírodní rezervace Prácheň byla zřízena 8. 6. 1953 výnosem Ministerstva školství a osvěty (číslo předpisu: D-II-3-155-1-1/7-53). K 29. 11. 1988 s účinností od 30. 12. 1988 byla SPR Prácheň výnosem 14.200/88-SÚOP Ministerstva kultury ČR potvrzena jako kategorie SPR. K 11. 6. 1992 byla na základě zákona č. 114/92 Sb. změněna kategorie SPR na přírodní rezervaci (PR). K přehlášení a

vymezení rezervace došlo nařízením Krajského úřadu Plzeňského kraje ze dne 22. 4. 2008 s účinností od 7. 6. 2008 (č.j. 1/2008).

Hlavním předmětem ochrany jsou zachovalé porosty dubohabřin a suťových lesů teplomilného charakteru s květnatým bylinným patrem.

b) lesní hospodářství

Temeno Práchně bývalo sídlištěm a později i správním objektem. Takovéto objekty měly pravidelně i obranný charakter a pro plnění jejich funkce bývalo jejich okolí odlesněné. V době opuštění hradu kolem roku 1555 bylo okolí ponecháno samovolnému zarůstání. V neodlesněných částech bylo s největší pravděpodobností hospodařeno výmladkově (pařeziny) v kombinaci s lesní pastvou. Tento biotop hospodaření zaručoval dostatečnou světlost porostů a tím i vhodný biotop pro hájovou květenu.

V jihozápadní části území bývala (přinejmenším ještě v první polovině 19. století) dle stabilního katastru pastvina, v místech dnešního porostu 445Af6 (LHO) bývalo pole. Zbytek území pokrývaly lesy.

Z archivních leteckých snímků je patrné, že na severovýchodním okraji PR (dnešní porost 3B8) došlo v polovině 20. století k většímu odlesnění (poměrně rozsáhlá paseka).

V současné době je zhruba severní polovina území tvořena poměrně kompaktními lesními porosty. Jedná se z hlediska ochrany přírody o nejcennější část PR. V jižní části je patrné intenzivní lesnické hospodaření. Porosty se nacházejí v různých stádiích obnovy, často již s velmi uvolněným zápojem. Vysoký podíl zastoupení mají mladé porosty od fáze kultury po mlaziny až tyčkoviny. V minulosti zde byly vysazovány nepůvodní dřeviny: modřín opadavý, borovice černá, borovice vejmutovka, douglaska tisolistá a dub červený, pravděpodobně také trnovník akát.

c) zemědělské hospodaření

Území přírodní rezervace bylo v minulosti ovlivněno polním a pastevním hospodařením.

d) myslivost

Území je součástí honitby Velké Hydčice. Honitba je běžně myslivecky obhospodařována. Zvěř je významným limitujícím faktorem odrůstání přirozené i umělé obnovy. Ochrana proti škodám působeným zvěří zvyšuje náklady vynaložené na obnovu lesních porostů. Vyjma porostní skupiny 3B5, kde se nachází krmelec, se ve vlastním území PR nenachází žádné další myslivecké zařízení sloužící k přikrmování a lovu zvěře.

e) rekreace a sport

Území je využíváno turisty spíše extenzivně. Hlavní turistickou atrakci představuje zřícenina hradu Prácheň, k níž vede zeleně značená turistická trasa. V areálu zříceniny byly pozorovány stopy po táboření, zejména používaná drobná ohniště; jen ojediněle zde byly zjištěny odpadky. Územím procházejí dvě vyznačené trasy pro pěší: Vintířova stezka a Naučná stezka Velké Hydčice – Prácheň. Někteří motorizovaní návštěvníci a cykloturisté využívají parkování na veřejném parkovišti u hřbitova. Skrz rezervaci prochází i několik vyšlapaných stezek mimo značené trasy, které využívají jak návštěvníci, tak lesní zvěř.

f) těžba nerostných surovin

V zájmovém území, u jižního výběžku PR, se nalézá úzká štola. V roce 2010 došlo k zabezpečení ústí starého důlního díla instalací ocelové mříže. Na severozápadním úpatí rezervace byl antropogenně obnažen výchoz krystalických vápenců (lom).

g) jiné způsoby využívání

V severní části přírodní rezervace (mimo ZCHÚ) se nachází hřbitov s gotickým kostelem sv. Klimenta. Navazující lesní porosty rozkládající se kolem hřbitova jsou do vzdálenosti až 5 m (případně až 10 m) znečištěny různými odpadky včetně hřbitovních materiálů.

Pod západní hranicí PR prochází železniční trať. Na náspu a pod ním byly zjištěny kolonie invazní netýkavky žláznaté (*Impatiens glandulifera*), šíření druhu do rezervace však nebylo zaznamenáno. V minulosti, kdy po trati jezdila parní lokomotiva a docházelo k požárům, byly vykopány a udržovány protipožární pásy při severozápadní okraji PR. Zbytky těchto pásů jsou v současnosti stále patrné.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

Lesní hospodářský plán (LHP) pro lesní hospodářský celek (LHC) 303428 (OL Velké Hydčice) s platností od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2023.

Lesní hospodářské osnovy (LHO) pro lesní hospodářský celek (LHC) 303805 (LHO Horažďovice – Horažďovice I.) s platností od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2023.

Lesní hospodářský plán (LHP) pro lesní hospodářský celek (LHC) 308001 (Klatovy) s platností od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2023.

Oblastní plán rozvoje lesů (OPRL) pro PLO 12 – Předhoří Šumavy a Novohradských hor. Platnost 2023–2042. Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem, pobočka České Budějovice.

Územní plán města Horažďovice: <https://www.mesto-horazdovice.cz/muhd/fr.asp?tab=muhd&id=5345&burl=&pt=UP>

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích

Přírodní lesní oblast	12 – Předhoří Šumavy a Novohradských hor
Lesní hospodářský celek / zařízení obvod	LHC 303428 (OL Velké Hydčice)
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	27,18
Období platnosti LHP (LHO)	1. 1. 2014 – 31. 12. 2023
Organizace lesního hospodářství	Obecní lesy Velké Hydčice

Přírodní lesní oblast	12 – Předhoří Šumavy a Novohradských hor
Lesní hospodářský celek / zařízení obvod	LHC 303805 (LHO Horažďovice – Horažďovice I.)
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	0,60
Období platnosti LHP (LHO)	1. 1. 2014 – 31. 12. 2023
Organizace lesního hospodářství	vlastníci lesů do 50 ha

Přírodní lesní oblast	12 – Předhoří Šumavy a Novohradských hor
Lesní hospodářský celek / zařízení obvod	LHC 308001 (Klatovy)
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	0,18
Období platnosti LHP (LHO)	1. 1. 2014 – 31. 12. 2023
Organizace lesního hospodářství	Lesy ČR, s. p., lesní správa Klatovy

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

Přírodní lesní oblast: 12 – Předhoří Šumavy a Novohradských hor				
Soubor lesních typů (SLT)	Název SLT (ÚHÚL Brandýs n. L. 2019)	Přírozená dřevinná skladba SLT (Poleno, Vacek a kol. 2007)	Výměra (ha)	Podíl (%)
0Z	Zakrslý bor	BO 9–10, (BR, DBZ, BK) ± 1 , SM \pm	0,95	3,39
2A	Obohacená kamenitá javorobuková doubrava	DB 4–6, BK ± 3 , JV ± 2 , BO \pm , JS \pm , JL ± 1 , (LP, HB) ± 2 , (BR, BB, tis) 0–1	4,74	16,91
3A	Obohacená kamenitá lipodubová bučina	BK 4–6, DB 1–2, JV 1–2, LP ± 2 , JD \pm , (HB, JS, JL) 0–1, (břek, TR) \pm , (tis \pm)	6,10	21,77
3B	Bohatá dubová bučina	BK 7–8, DB 1–3, LP ± 3 , JD 0–1, JV ± 1 , HB 0–1, JS \pm , JL \pm	1,86	6,65
3C	Vysýchavá dubová bučina	BK 5–7, DB 1–3, JD \pm , BO 0–1, LP ± 2 , HB \pm , JS \pm , JV \pm	3,86	13,78
3S	Svěží dubová bučina	BK 5–7, DB 2–3, LP ± 1 , HB 0–2, JV \pm , JD 0–1, JS \pm , (OS, BB, TR) \pm	8,54	30,52
4W	Vápencová bučina	BK 8–10, DB ± 1 , JV ± 1 , JD ± 1 , HB ± 1 , JS ± 1 , LP ± 1 , JL \pm , břek \pm , (tis \pm)	1,95	6,98
Celkem			28,00	100 %

Přílohy:

T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

M3a–M3d – Mapa dílčích ploch a objektů

M4 – Lesnická mapa typologická

M5 – Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

Na území přírodní rezervace se nenachází žádná vodní nádrž ani vodní tok.

2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody

V západní části přírodní rezervace se vyskytují obnažené skalní útvary, které jsou předmětem ochrany. Na severozápadním úpatí svahu se nachází lom po těžbě krystalických vápenců.

Příloha:

M3a–M3d – Mapa dílčích ploch a objektů

2.4.4 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky

Na území přírodní rezervace se nacházejí pouze tři plochy mimo lesní pozemky: sukcesní lesní porost, úzká silniční komunikace a pěší stezka.

Přílohy:

T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3a – Mapa dílčích ploch a objektů

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

A. ekosystémy

ekosystém:	L3.1 Hercynské dubohabřiny (svaz <i>Carpinion</i>)		
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům		
• ochrana přírodních procesů	Dubohabřiny se nacházejí v severní až střední části PR. Jedná se o poměrně reprezentativní a ekologicky stabilní porosty, převážně souvislé a plošně vyvinuté. Mají charakter přírodě blízkých fytocenóz, věkově i prostorově rozrůzněných, které jsou z větší části ponechávány přirozenému vývoji. Jsou zde zastoupeny i statné vitální stromy (lípy, duby, javor klen).		
	stav:	dobrý	
	trend vývoje:	setrvalý	
• přítomnost charakteristických druhů	Porosty se vyznačují pestrá skladbou dřevin, které jsou zastoupeny ve všech vegetačních patrech. Přítomny jsou i některé méně běžné druhy včetně jilmu vaz a řeštláku počistivého. Bylinné patro je bohatě vyvinuté, s hojným zastoupením hájových druhů. Vyskytují se zde i vitální populace zákonem chráněné lilie zlatohlavé a vzácnější dymnivky bobovité. Ve srovnání s historickými botanickými průzkumy je však zřejmé, že v průběhu jednoho století došlo k podstatnému druhovému ochuzení bylinného patra. Vymizely především druhy úzce vázané na rozvolněné listnaté porosty. Tyto vývojové fáze lesa zde existovaly po opuštění hradu a byly plus minus udržovány pastvou hospodářských zvířat v kombinaci s výmladkovým obhospodařováním některých lesních porostů. V současné době většinu plochy pokrývají dubohabřiny se zvýšeným zápojem stromové etáže. Místy je patrná částečná eutrofizace porostů indikovaná zvýšeným zastoupením některých nitrofilních druhů. V bylinném patře jsou to především hluchavka skvrnitá a kuklík městský, v keřovém patře bez černý. Tento vývojový trend se předpokládá i pro příští desetiletí.		
	stav:	zhoršený	
	trend vývoje:	setrvalý	
• úspěšná samovolná obnova porostů dostatečným zmlazováním autochtonních dřevin	Pro podporu biodiverzity a pestré skladby dřevin je optimální, pokud v lesních porostech přirozeně zmlazuje pestrá škála autochtonních druhů včetně vzácnějších elementů (jilmy, jedle bělokorá, některé teplomilné keře včetně dřšťálu obecného, řeštláku počistivého a vzácnějších druhů růží, například růže Sherardova). Důležitá je také přítomnost pionýrských dřevin (bříza, jeřáb, osika, vrba jíva apod.), které se podílejí na tvorbě půdních podmínek příznivých pro dobrou prosperitu klimaxových dřevin. Zmlazování dřevin ve zdejších dubohabřinách je výrazně ovlivňováno lesní zvěří, jejíž činností je potlačována přirozená obnova zejména u jedle, habru a buku. Tlaku lesní zvěře lépe odolávají javory, lípy a líska, na některých místech také duby. V případě fytocenóz s výrazně rozvinutým květnatým podrostem, kde prosperují i populace vzácnějších druhů, přispívá průběžné potlačování zmlazujících dřevin lesní zvěří k jeho udržení. Pro podporu druhové diverzity a prostorové i věkové variability lesních porostů je optimální mozaikovitě zastoupené zmlazení náletových dřevin (střídání míst s nižším a vyšším podílem zmlazujícího dřevinného náletu), proto je zásadní udržovat normované stavy lesní zvěře. V případě jedle bělokoré je vhodné podchytit místa se zvýšenou koncentrací semenáčků a poskytnout jim ochranu před lesní zvěří vybudováním bytelných oplocenek. Podobným způsobem je možné také ochránit zmlazující jilm vaz. Zároveň je žádoucí včas vylimitovat případný výskyt nepůvodních dřevin ve zmlazení včetně invazní douglasky.		
	stav:	zhoršený	
	trend vývoje:	setrvalý	

<ul style="list-style-type: none"> dostatek tlející dřevní hmoty 	<p>V porostech je zastoupena dřevní hmota v různém stadiu rozkladu včetně souší, padlých kmenů různých tloušťkových dimenzí, odlomených částí kmenů či větví. Byly zjištěny také doupné stromy. V místech s vyšší koncentrací mrtvé dřevní hmoty získávají porosty polopralesovitý charakter. Na celé řadě míst je však patrný nedostatek rozkládající se dřevní hmoty. Eliminace tohoto nepříznivého stavu je možná pouze v delším časovém horizontu, kdy se podaří dosáhnout vyšší koncentrace mrtvého dřeva v lesních porostech postupným přirozeným odumíráním různých dřevin nebo jejich částí.</p>	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý (zlepšující se – při ponechávání dalších odumírajících dřevin v porostech)

ekosystém:	L4 Suťové lesy (svaz <i>Tilio-Acerion</i>)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
<ul style="list-style-type: none"> ochrana přírodních procesů 	<p>Suťové lesy pokrývají vrcholovou část PR v areálu hradní zříceniny a navazující prudké svahy se západní až západoseverozápadní expozicí. Jsou vyvinuty na souvislé ploše a jedná se přírodě blízké porosty, poměrně reprezentativní, které mají charakter ekologicky stabilních fytocenóz s poměrně rozrůzněnou věkovou i prostorovou strukturou. Jsou zde zastoupeny i statné vitální stromy (lípy, javor klen a javor mléč). Přírodní procesy zde uplatňují podstatným způsobem.</p>	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
<ul style="list-style-type: none"> přítomnost charakteristických druhů 	<p>Ve stromovém patře převládají druhy charakteristické pro suťové lesy středních poloh (lípa velkolistá, lípa srdčitá, javor klen a javor mléč). V porostech jsou zastoupeny i některé teplomilné druhy dřevin včetně řešetláku počistivého, dříšťálu obecného a brsleny evropského, roste zde i vzácnější jilm vaz. Bylinné patro je obvykle bohatě vyvinuté, s převahou hájových druhů. Vyskytují se zde i vitální populace zákonem chráněné lilie zlatohlavé. Podobně jako u dubohabřin, i zde je ve srovnání s historickými botanickými průzkumy viditelné, že v průběhu jednoho století došlo k podstatnému druhovému ochuzení bylinného patra. Vymizely především druhy úzce vázané na rozvolněné, více prosvětlené listnaté porosty. V současné době zde převažují fytocenózy se zvýšeným zápojem stromového patra a bohatým zastoupením bažanky vytrvalé v podrostu. Tento vývojový trend se předpokládá i pro příští desetiletí.</p>	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý
<ul style="list-style-type: none"> úspěšná samovolná obnova porostů dostatečným zmlazováním autochtonních dřevin 	<p>Přirozené zmlazování dřevin je poměrně nerovnoměrné: místy téměř chybí, lokálně vznikají hloučky zmlazujících dřevin, na některých plochách je výskyt zmlazení naopak víceméně souvislý. Podobně jako v dubohabřinách i zde je přirozené zmlazování dřevin regulováno lesní zvěří, jejíž činností je potlačována přirozená obnova zejména u jedle a buku, případně lípy srdčité. Průběžná eliminace zmlazujícího náletu lesní zvěří přispívá k udržování květnatého bylinného patra. Je však podstatné udržovat normované stavy lesní zvěře, aby nedocházelo k nadměrné eliminaci přirozeně zmlazujících dřevin, neboť tento proces je zásadní pro celkovou regeneraci lesních fytocenóz a formování přírodních typů lesa s pestrou dřevinnou skladbou a věkovou i prostorovou variabilitou. S ohledem na tyto skutečnosti je žádoucí podpořit zmlazování některých znevýhodněných dřevin prováděním speciálních managementových opatření. V případě jedle bělokoré je vhodné podchytit místa se zvýšenou koncentrací semenáčků a poskytnout jim ochranu před lesní zvěří vybudováním bytelných oplocenek. Podobným způsobem je možné také ochránit zmlazující jilm vaz, lípu srdčitou nebo buk. Zároveň je žádoucí včas vyeliminovat případný výskyt nepůvodních dřevin ve zmlazení včetně invazní douglasky.</p>	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý

• dostatek tlející dřevní hmoty	Zvýšená koncentrace dřevní hmoty se nachází zejména v obtížněji přístupných porostech ve střední a spodní části prudkých svahů; díky tomu získávají některé fytoocenózy polopralesovitý charakter. V porostech je zastoupena dřevní hmota v různém stadiu rozkladu včetně souší, padlých kmenů různých tloušťkových dimenzí, odlomených částí kmenů či větví. Byly zjištěny také doupné stromy. Na různých místech je patrný nedostatek rozkládající se dřevní hmoty. Eliminace tohoto nepříznivého stavu je možná pouze v delším časovém horizontu, kdy se podaří dosáhnout vyšší koncentrace mrtvého dřeva v lesních porostech postupným přirozeným odumíráním různých dřevin nebo jejich částí.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý (zlepšující se – při ponechávání dalších odumírajících dřevin v porostech)

ekosystém:	L6.5B Acidofilní teplomilné doubravy bez kručinky chlupaté (svaz <i>Quercion petraeae</i>)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
• ochrana přírodních procesů	V území se nachází plošně omezený porost teplomilné doubravy, který se vyvinul na osluněných skalních výchozech v západní části PR. V posledním desetiletí prošla tato lesní fytoocenóza výraznou proměnou, neboť došlo k postupnému úhynu většiny vzrostlých exemplářů borovice lesní. V rozvolněném stromovém patře převládají dub letní a dub zimní, které výrazně zmlazují i v bylinném podrostu. Na mělké půdě se vyvinuly fragmenty acidofilních trávníků, v nichž se uplatňují některé vzácnější druhy včetně jestřábníků rodu <i>Pilosella</i> . Je zde určitá šance, že by se mohly znovu objevit některé význačné elementy xerothermních stanovišť udávané v historických botanických průzkumech. Fytoocenóza je v zásadě ponechávána přirozenému vývoji. V případě bezzásahového režimu se může stát, že dojde k postupné přeměně na jiný vegetační typ lesa nebo bude na některých místech přirozeně přetrvávat bezlesí. V daném případě je žádoucí dát přednost přírodním procesům před snahou usměrňovat dřevinnou skladbu skrze speciální managementové zásahy. Nebyly zde zjištěny žádné invazní druhy (ani v dřevinné ani v bylinné vegetaci); pokud by se vyskytly, je zapotřebí přistoupit k jejich včasné eliminaci.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
• dostatek tlející dřevní hmoty	V porostu se nachází dostatek mrtvé dřevní hmoty v různém stadiu rozkladu včetně stojících souší. Většina dřevní biomasy pochází z uhynulých dospělých borovic. Místy se nachází spleť změř kmenů, v níž mohou lépe zmlazovat různé autochtonní druhy dřevin včetně teplomilných keřů, neboť jsou zde chráněny před poškozením lesní zvěří. Vzhledem k suché a výslunné poloze se dřevní hmota rozkládá dosti pomalu a na tlejících kmenech prakticky chybějí mechové nárosty.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	S1.2 Štěrbínová vegetace silikátových skal a drolin (svaz <i>Asplenion septentrionalis</i>)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
• ochrana přírodních procesů	Tyto biotopy nejsou pro svůj charakter dotčeny žádnými lesnickými ani jinými antropogenními zásahy. Mohou zde nerušeně probíhat přírodní procesy.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

<ul style="list-style-type: none"> • přítomnost charakteristických druhů 	Ačkoliv jde o druhově ochuzené varianty společenstev, druhy charakteristické pro daný typ biotopu jsou přítomny – včetně sleziníků a dalších doprovodných kapradin. Vzhledem k dobré stabilitě společenstev zde není potřeba provádět žádný speciální management. V případě snížení zápoje u kontaktních lesních fytocenóz by mohlo dojít k nepříznivým změnám mikroklimatu (vysychání substrátu, oslunění). Tato kolize se výhledově nepředpokládá, neboť skalní společenstva jsou obklopena převážně přírodě blízkými lesními porosty s dobrou stabilitou.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
<ul style="list-style-type: none"> • bez rušivé antropogenní činnosti 	Společenstva skalních štěrbin se nacházejí mimo turistické trasy. Některá z nich jsou v blízkosti turisticky neznačených pěších stezek, kudy prochází jen omezený počet návštěvníků. Podobně příznivý stav lze předpokládat i pro další desetiletí.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

B. druhy

druh:	Dymnivka bobovitá (<i>Corydalis intermedia</i>)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
<ul style="list-style-type: none"> • normované stavy lesní zvěře 	V území se nacházejí poměrně stabilní populace druhu vázané na dubohabřiny, s přesahem do kontaktních suťových lesů. Byly zjištěny pouze lokální disturbance vegetačního a půdního krytu způsobované činností lesní zvěře, které nepředstavují žádné vážné ohrožení pro populace zájmového druhu.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
<ul style="list-style-type: none"> • bez antropogenních disturbance (absence těžební techniky, turistů apod.) 	Populace druhu se nacházejí převážně mimo turistické stezky a v ekologicky stabilních porostech, které jsou plus minus ponechávány přirozenému vývoji. Tento vývojový trend je zapotřebí zachovat i nadále. Vzhledem k tomu, že druh se hojně vyskytuje i v okolí hřbitova, je zapotřebí zajistit úklid odpadků a zamezit jejich dalším deponiím (včetně skládkování rostlinné biomasy podporující rozvoj vysokobylinné nitrofilní vegetace).	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

druh:	Lilie zlatohlavá (<i>Lilium martagon</i>)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
<ul style="list-style-type: none"> • normované stavy lesní zvěře 	V území se nacházejí poměrně stabilní a vitální populace druhu vázané na dubohabřiny a suťové lesy, zejména v místech s květnatým bylinným patrem. Druh se rozptýleně vyskytuje také v okrajích lesních cest a pasek. Byly zjištěny pouze lokální disturbance vegetačního a půdního krytu způsobované činností lesní zvěře, které nepředstavují žádné vážné ohrožení pro populace zájmového druhu. Je však zapotřebí udržovat normované stavy lesní zvěře, zejména z toho důvodu, že působí lokální škody na květních lodyhách lilíí.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
<ul style="list-style-type: none"> • bez antropogenních disturbance (absence těžební techniky, turistů apod.) 	Populace druhu se nacházejí převážně mimo turistické stezky a v ekologicky stabilních porostech, které jsou plus minus ponechávány přirozenému vývoji. Tento vývojový trend je zapotřebí zachovat i nadále.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

<ul style="list-style-type: none"> přítomnost rozvolněných lesních biotopů s autochtonními druhy dřevin 	Na některých místech dochází k vytlačování jednotlivých exemplářů lilí nebo jejich kolonií v důsledku nadměrné expanze přirozeně zmlazujících dřevin, zejména javoru kleny. Pokud by se tento nepříznivý jev začal projevovat ve větší intenzitě, je zapotřebí přistoupit k lokální likvidaci zmlazujících dřevin v místě ohrožených populací lilie. Z tohoto důvodu je zapotřebí provádět každoroční monitoring stavu populací zájmového druhu.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý

druh:	Pupkovec pomněnkový (<i>Omphalodes scorpioides</i>)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
<ul style="list-style-type: none"> normované stavy lesní zvěře 	V území se nacházejí poměrně stabilní populace druhu vázané především na porosty dubohabřin v severní části PR, s lokálním přesahem do kontaktního suťového lesa v areálu hradní zříceniny. Byly zjištěny pouze lokální disturbance vegetačního a půdního krytu způsobované činností lesní zvěře, které nepředstavují žádné vážné ohrožení pro populace zájmového druhu.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
<ul style="list-style-type: none"> bez antropogenních disturbance (absence těžební techniky, turistů apod.) 	Populace druhu se nacházejí převážně mimo turistické stezky a v ekologicky stabilních porostech, které jsou plus minus ponechávány přirozenému vývoji. Tento vývojový trend je zapotřebí zachovat i nadále. V areálu hradní zříceniny druh osidluje místa s členitým terénem, která jsou obtížně přístupná. Vzhledem k tomu, že pupkovec se hojně vyskytuje i v okolí hřbitova, je zapotřebí zajistit úklid odpadků a zamezit jejich dalším deponiím (včetně skládkování rostlinné biomasy podporující rozvoj vysokobylinné nitrofilní vegetace).	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

C. útvary neživé přírody

útvary neživé přírody:	Skalní výchozy v severozápadní části PR	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje útvaru neživé přírody ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
<ul style="list-style-type: none"> ochrana přírodních procesů bez rušivé činnosti (absence masového turismu a zvýšeného tlaku lesní zvěře) 	Jedná se o stabilní přírodní prvky, které nepodléhají žádným výrazným erozivním procesům. V zásadě se zde uplatňuje bezzásahový režim. Napříč svahem vede extenzivně využívaná turisticky neznačená pěší stezka s vyhlídkovým místem do okolní krajiny. Stezka také slouží jako migrační koridor pro lesní zvěř, která zde způsobuje pouze lokální disturbance půdy.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Prioritním zájmem je zachování přírodě blízkých lesních biotopů v severní části PR (dubohabřiny a suťové lesy s bohatým bylinným podrostem). Vzhledem k tomu, že se jedná o ekologicky poměrně stabilní lesní porosty, nehrozí zde žádná vážná kolize ohrožující hlavní předměty ochrany.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

a) péče o lesní ekosystémy na lesních pozemcích

Rámcová směrnice péče o lesní porosty na lesních pozemcích

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany		
1	les zvláštního určení (32a), les hospodářský (část LHO a LČR)	0Z, 2A, 3A, 3B, 3C, 3S, 4W	L3.1 Hercynské dubohabřiny (svaz <i>Carpinion</i>) L4 Suťové lesy (svaz <i>Tilio-Acerion</i>) L6.5B Acidofilní teplomilné doubravy bez kručinky chlupaté (svaz <i>Quercion petraeae</i>)		
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
0Z	Dřevinná skladba odpovídající samovolně se vyvíjejícímu lesnímu ekosystému na daném stanovišti.				
2A	DB 4–6, LP 2–3, BK 1–3, JV ±2, BO ±1, (HB, JS, JL, BR, tis) ±				
3A	BK 3–5, DB 2–3, JV 1–3, LP 1–3, (JD, HB, JS, JL, TR, tis) ±				
3B	BK 5–7, LP 2–3, DB 1–3, JD ±1, JV ±1, (HB, JS, JL) ±				
3C	BK 4–7, DB 2–3, LP ±2, JD ±1, (BO, HB, JS, JV) ±				
3S	BK 4–6, DB 2–3, LP 1–2, JD 1–2, (HB, JV, JS, TR) ±				
4W	BK 6–8, DB 1–2, JV 1–2, JD ±1, LP ±1, (HB, JS, JL, tis) ±				
Porostní typ A		Porostní typ B	Porostní typ C		
Přírodě blízké porosty		Porosty s potenciálem přírodě blízkých porostů (± stanovištně vhodné)	Obnovované a mladé porosty (intenzivně obhospodařované)		
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)	Hospodářský způsob (forma)		
Výběrný		Výběrný, podrostní	Podrostní, násečný		
Obmýtl	Obnovní doba	Obmýtl	Obnovní doba	Obmýtl	Obnovní doba
Fyzický věk	Nepřetržitá	Fyzický věk	Nepřetržitá	Fyzický věk	Nepřetržitá
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Lesní porosty blízké přirozené druhové skladbě, věkově a prostorově diferencované. Zachování optimálních životních podmínek pro populace vzácných druhů rostlin a podpora druhové diverzity v bylinném podrostu.					
Umožnit uplatnění přírodních procesů v co největší míře – přechod k režimu samovolného vývoje.		V jižní části PR řízený vývoj směřující k přírodě blízkým lesním porostům (viz výše).			
Způsob obnovy a obnovní postup					
Jednotlivý až skupinový výběr.		Jednotlivý až skupinový výběr, clonná seč.		Clonná seč, příp. využití maloplošných náseků.	
Transport dřeva se provádí šetrnými technologiemi a v obdobích, kdy se snižuje riziko poškození půdního krytu, stromů a přirozené obnovy.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					

Přirozená obnova.		Přirozená obnova doplněná umělou obnovou dřevin cílové druhové skladby, především těch, které nedostatečně zmlazují nebo zcela chybí. Sukcesní dřeviny se do zastoupení 50 % považují za plnohodnotnou obnovu.
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)		
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově
0Z	nezalesňovat	U SLT 2A a 3A silné sazenice, řidší spon, u SLT 3C nejlépe obalovaná sadba. U JL sadba v malých, prostorově oddělených hloučcích – omezení šíření grafiozy. Umělou obnovu vždy chránit před škodami působenými zvěří.
2A	DB 5, LP 2, BK 2, (JL, JV) 1	
3A	BK 5, DB 2, LP 2, (JD, JL) 1	
3B	BK 5, LP 2, DB 2, (JD, JL, JV) 1	
3C	BK 5, DB 3, LP 1, (JD, JV) 1	
3S	BK 5, DB 2, JD 2, LP 1	
4W	BK 7, DB 1, JD 1, (LP, JL) 1	
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů		
Vzácně se zmlazující dřeviny (především JD, příp. JL) chránit nátěrem proti okusu.		Individuální nebo skupinová ochrana u umělé obnovy (mechanická, chemická). Redukce expanzivní buřně mechanickou likvidací (ruční vyžínání křovinořezem apod.). V rámci péče o kultury neodstraňovat sukcesní dřeviny, šetřit a podporovat vtroušené dřeviny odpovídající cílové druhové skladbě. Úmyslné usměrňující zásahy až do věku cca 60–80 let mají charakter výběru zaměřeného na podporu stability, druhové a prostorové diverzity.
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb		
Asanace smrkových polomů a kůvcem napadených stromů. U JL včasné odstraňování stromů napadených podkorním hmyzem a jejich následná asanace. Udržování normovaného stavu zvěře. Vyloučit přikrmování zvěře v rezervaci a jejím ochranném pásmu. V případě invazního chování trnovníku akátu zvážit jeho chemickou likvidaci.		
Většinu (minimálně 50 %) stojící i ležící odumřelé dřevní hmoty (mimo aktivního kůrovcového dříví) ponechávat v porostu.		Ponechávat v porostech alespoň 10 % odumřelé dřevní hmoty.
Poznámka		
Veškeré zásahy (včetně použití chemických prostředků), které by mohly ovlivnit režim PR, je nutné předem konzultovat s příslušným orgánem ochrany přírody. V lesních porostech, které se rozkládají kolem hřbitova, je zapotřebí provést úklid odpadků; kontaminované zóny: do vzdálenosti ca 5 m (až 10 m) od hřbitovních zdí. Je vhodné umístit ke hřbitovu výstražnou ceduli zakazující odhazování odpadků a tvorbu černých skládek a do areálu hřbitova odpadkové koše.		

Přílohy:

M4 – Lesnická mapa typologická

M5 – Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

b) péče o vodní ekosystémy

Nenacházejí se.

c) péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Rámcová směrnice péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Ekosystém	Dílčí plocha 2: Sukcesní plocha zarostlá náletovými dřevinami
Typ managementu	Bezzásahový režim
Vhodný interval	–
Minimální interval	–
Prac. nástroj / hosp. zvíře	–
Kalendář pro management	–

Upřesňující podmínky	Plocha zčásti navazuje na polokulturní lesní porosty, které se nacházejí na lesních pozemcích. V ploše není třeba provádět žádné speciální managementové zásahy, neboť se zde vyvinul stabilní porost s pestrrou druhovou skladbou, v němž se nevyskytuje žádný invazní druh.
----------------------	---

Ekosystém	Dílčí plocha 3: Silnička vedoucí ke hřbitovu
Typ managementu	Asanace nahodile poškozených dřevin omezujících provoz na silniční komunikaci
Vhodný interval	Dle potřeby
Minimální interval	Dle potřeby
Prac. nástroj / hosp. zvíře	Motorová pila, mechanizační prostředky pro štěpkování a odvoz dřevní hmoty
Kalendář pro management	–
Upřesňující podmínky	Jedná se o dřeviny z okolních lesních porostů v PR, které rostou v blízkosti silniční komunikace.

Ekosystém	Dílčí plocha 4: Pěší stezka obklopená lesními porosty
Typ managementu	Mechanická likvidace zmlazující zeleně (případně buřené) omezující průchodnost stezky
Vhodný interval	1× za 2 roky
Minimální interval	1× za 2 roky
Prac. nástroj / hosp. zvíře	Zahradnické nůžky, křovinořez, ruční pilka apod.
Kalendář pro management	Možno kdykoliv
Upřesňující podmínky	Vyžnutou a vyřezanou biomasu je možné deponovat na hromadách v kontaktních lesních porostech, kde bude ponechána k zetlení a může sloužit jako přechodný úkryt pro celou řadu živočichů.

d) péče o populace a biotopy rostlin a hub

Pro ochranu vegetačního krytu je zapotřebí zcela vyloučit použití těžké mechanizace v zachovalých porostech dubohabřin a suťových lesů. Také je podstatné udržovat normované stavy lesní zvěře, aby nedocházelo k narušování vegetačního krytu s následnou eutrofizací. Pro podporu populací dřevokazných druhů hub je zapotřebí ponechávat v porostech dostatek tlející dřevní hmoty.

e) péče o populace a biotopy živočichů

Není potřeba provádět žádná speciální opatření. Pro podporu populací bezobratlých živočichů včetně dřevokazného hmyzu je zapotřebí ponechávat v porostech dostatek tlející dřevní hmoty z jehličnatých i listnatých stromů (stojící i ležící mrtvé dřevo). Doupné stromy by měly zůstat zcela netknuté.

f) péče o útvary neživé přírody

Není potřeba provádět žádná speciální opatření.

g) zásady jiných způsobů využívání území

Nejsou.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) lesy na lesních pozemcích

Přílohy:

T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

M3a–M3d – Mapa dílčích ploch a objektů

b) ekosystémy mimo lesní pozemky

Přílohy:

T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3a – Mapa dílčích ploch a objektů

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Ve vyhlášeném ochranném pásmu se nacházejí pozemky vedené v kategoriích lesní porosty na lesních pozemcích, trvalé travní porosty, orná půda a ostatní plocha. Lesní porosty jsou obhospodařované podle aktuálně platného lesního hospodářského plánu; je žádoucí v nich dodržovat tyto zásady péče:

- Uplatňovat převážně podrobný, případně výběrný způsob hospodaření. Vyloučit uplatnění velkoplošných holosečí, porosty nedomycovat až na hranici MZCHÚ, dokud neodroste spodní etáž alespoň do stádia zajištění.
- Výchovné zásahy a obnovu porostů orientovat na dřeviny blízké přirozené druhové skladbě s maximálním využitím možností přirozené obnovy těchto dřevin. Zastoupení smrku v obnově by nemělo v porostních skupinách přesáhnout 10 %.
- Používat šetrné těžební a transportní technologie minimalizující poškození půdního povrchu, stromů a přízemní vegetace.
- Zvýšit podíl dřeva ponechávaného k zetlení (včetně sterilních, zejména listnatých souší).
- Neumísťovat krmná zařízení pro zvěř (kromě soustředění zvěře a následných škod na obnově hrozí ruderalizace bylinného patra).
- Dále hospodařit dle rámcových směrnic (pro dotčené hospodářské soubory), které jsou součástí Oblastního plánu rozvoje lesů pro PLO 12 – Předhoří Šumavy a Novohradských hor, vypracovaného Ústavem pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem.

Pozemky vedené v kategorii orná půda zaujímají nejvíce plochy v OP; nacházejí se téměř souvisle po východním až jihozápadním okraji PR, místy společně s pozemky v kategorii trvalé travní porosty. Jsou zatravněné a probíhá na nich pastva hospodářských zvířat. Tento způsob využití nikterak nekoliduje se zájmy ochrany přírody ani v OP ani ve ZCHÚ. Lesní lemy mohou být navíc atraktivní pro rozmanitou flóru a entomofaunu a rovněž plní protierozní a pufrací funkci.

U železniční trati se vyskytují kolonie invazní netýkavky žláznaté, na niž upozorňuje i předchozí plán péče (Anonymus 2011). Je žádoucí provádět pravidelný monitoring tohoto druhu, zda nedochází k jejímu šíření do PR. V době terénního šetření se jeví populace netýkavky stabilizované a nevykazovaly tendence šíření do ZCHÚ.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Území PR je geodeticky zaměřeno. Hranice přírodní rezervace jsou vymezené pruhovým značením, které je třeba průběžně obnovovat.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

Nenavrhují se.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Nenavrhují se žádná rozšíření ani omezení turistického využití ZCHÚ.

3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

V přírodní rezervaci je možné – po předchozí dohodě s orgány ochrany přírody – pořádat odborné přírodovědné exkurze.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Vzhledem k narůstajícímu podílu mrtvé dřevní hmoty v zachovalých dubohabřinách a suťových lesích v severní části PR a s ohledem na výraznou proměnu lesních porostů v jižní části ZCHÚ je vhodné aktualizovat inventarizační průzkum bezobratlých, zejména brouků a motýlů. Do tohoto průzkumu je žádoucí zahrnout i lesní lemy a okraje pastvin v ochranném pásmu vymezeném východně až jihozápadně od PR. Vzhledem k přítomnosti vápencového substrátu a biotopů atraktivních pro měkkýše je vhodné aktualizovat také malakologický průzkum. Zajímavé výsledky by mohl přinést i nově provedený ornitologický průzkum. Rovněž stojí za zvážení provedení podrobného mykologického průzkumu.

Je vhodné provádět pravidelný (každoroční) monitoring populace zákonem chráněné lilie zlatohlavé (*Lilium martagon*) a pravidelně procházet okrajové části PR za účelem včasného podchycení potenciálně se šířících invazních druhů.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Druh zásahu (činnost)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Obnova pruhového značení	obvod 3,34 km	1×	10 000,-
Údržba cedulí se státním znakem	2 ks	1×	4 000,-
Údržba informační tabule	1 ks	1×	5 000,-
Výstavba oplocenek, individuální ochrana mladých dřevin, péče o výsadbu	-	průběžně dle potřeby	250 000,-
Likvidace náletové zeleně a buřeně u značených pěších turistických tras a naučných stezek	délka tras ca 1,3 km	min. 1× 2 roky	70 000,-
Úklid odpadků a likvidace černých skládek, ochranná opatření (instalace výstražných cedulí, odpadkových nádob apod.)	plocha max. 0,2 ha	dle potřeby	50 000,-
Případná likvidace invazních druhů (akát, netýkavka žláznatá apod.)	-	průběžně dle potřeby	20 000,-
N á k l a d y c e l k e m (Kč)			409 000,-

Předpokládané orientační náklady jsou stanoveny pouze s ohledem na § 68 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. Finančně-právní stránka je vždy řešena až před realizací konkrétních zásahů.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

Anonymus (2011): Plán péče o PR Prácheň na období 2014–2023. – Ms., 73 p. [Depon. in: Krajský úřad Plzeňského kraje – odbor ochrany ŽP.].

Balatka B. et al. (1971): Regionální členění reliéfu ČSR. Mapa s vysvětlivkami. – Geografický ústav ČSAV Brno.

Grulich V. et Chobot K. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. – Příroda, Praha, 35: 1–178.

Hejda R., Farkač J. et Chobot K. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. – Příroda, Praha, 36: 1–611.

Hlaváč J. (2001): Významné měkkýší lokality ve středním Pootaví (Západní Čechy, okres Klatovy). – Erica, Plzeň, 9: 99–109.

Chobot K. et Němec M. [eds] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. – Příroda, Praha, 34: 1–182.

Chytrý M., Kučera T., Kočí M., Grulich V. et Lustyk P. [eds] (2010): Katalog biotopů České republiky. – 445 p., AOPK ČR, Praha.

Kaplan Z., Danihelka J., Chrtěk J. jun., Kirschner J., Kubát K., Štech M. et Štěpánek J. [eds] (2019): Klíč ke květeně České republiky. Ed. 2. – Academia, Praha, 1168 p.

Lesní hospodářský plán (LHP) pro lesní hospodářský celek (LHC) 303428 (OL Velké Hydčice) s platností od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2023.

Lesní hospodářské osnovy (LHO) pro lesní hospodářský celek (LHC) 303805 (LHO Horažďovice – Horažďovice I.) s platností od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2023.

Lesní hospodářský plán (LHP) pro lesní hospodářský celek (LHC) 308001 (Klatovy) s platností od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2023.

- Liška J. et Palice Z. (2010): Červený seznam lišejníků České republiky (verze 1.1). – Příroda, Praha, 29: 3–66.
- Míchal I., Petříček V. et al. (1999): Péče o chráněná území. II. Lesní společenstva. – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.
- Neuhäuslová Z., Blažková D., Grulich V., Husová M., Chytrý M., Jeník J., Jirásek J., Kolbek J., Kropáč Z., Ložek V., Moravec J., Prach K., Rybníček K., Rybníčková E. et Sádlo J. (1998): Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. Textová část. – Academia, Praha.
- Neuhäuslová Z., Moravec J., Chytrý M., Sádlo J., Rybníček K., Kolbek J. et Jirásek J. (1997): Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky 1: 500 000. – Botanický ústav AV ČR, Průhonice.
- Oblastní plán rozvoje lesů (OPRL) pro PLO 12 – Předhoří Šumavy a Novohradských hor. Platnost 2023–2042. Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem, pobočka České Budějovice.
- Poleno Z., Vacek S. et al. (2007): Pěstování lesů II – Teoretická východiska pěstování lesů. 1. vyd. – Lesnická práce, Kostelec nad Černými Lesy, 463 p.
- Přehled lesních typů a souborů lesních typů v ČR, stav k 1. 1. 2019. Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem.
- Quitt E. (1971): Klimatické oblasti Československa. – Studia geographica 16: 1–74.
- Skála P. [red.] (2003): Plán péče o PR Prácheň na období 2004–2013. – Ms. [Depon. in: Krajský úřad Plzeňského kraje – odbor ochrany ŽP.].
- Skalický V. (1988): Regionálně fytogeografické členění. – In: Hejný S. et Slavík B. [eds], Květena České socialistické republiky. – Academia, Praha, 1: 103–121.
- Vaněček J. (1969): Květena Horažďovicka. – Plzeň, 272 p.
- Wild J., Kaplan Z., Danihelka J., Petřík P., Chytrý M., Novotný P., Rohn M., Šulc V., Brůna J., Chobot K., Ekrť L., Holubová D., Knollová I., Kocián P., Štech M., Štěpánek J. et Zouhar V. (2019): Plant distribution data for the Czech Republic integrated in the Pladias database. – Preslia 91: 1–24.
- Zahradnický J. et Mackovčin P. [eds] (2004): Plzeňsko a Karlovarsko. – In: Chráněná území ČR 11, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, Praha.
- Žán M. [red.] (1982): Státní přírodní rezervace Prácheň. Inventarizační průzkum provedený v letech 1980–1982. – Ms., 88 p. [Depon. in: Krajský úřad Plzeňského kraje – odbor ochrany ŽP.].

Internetové odkazy:

AOPK ČR 2022. Nálezová databáze ochrany přírody. [on-line databáze; portal.nature.cz, ndop.nature.cz].

AOPK ČR 2022. Ústřední seznam ochrany přírody (ÚSOP). [on-line databáze; <https://drusop.nature.cz/portal/>].

<https://gis-aopkcr.opendata.arcgis.com/>

<https://mapy.geology.cz/geocr50/>

<https://mapy.geology.cz/pudy/>

<https://nahlizenidokn.cuzk.cz/>

<https://geoportal.cuzk.cz/>

<https://data.nature.cz/>

<http://www.uhul.cz/mapy-a-data/katalog-mapovych-informaci>

<http://geoportal.plzensky-kraj.cz/gis/>

<https://archivnimapy.cuzk.cz/uazk/pohledy/archiv.html>

<https://heis.vuv.cz/>

<https://www.rybsvaz.cz/beta/index.php/reviry>

4.3 Seznam používaných zkratk

AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny
EVL	evropsky významná lokalita
IUCN	International Union of Conservation of Nature (Mezinárodní unie pro ochranu přírody)
KN	katastr nemovitostí
LHC	lesní hospodářský celek
LHP	lesní hospodářský plán
LHO	lesní hospodářské osnovy
MZD	meliorační a zpevňující dřeviny
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NP	národní park
OP	ochranné pásmo
OPRL	oblastní plán rozvoje lesa
PO	ptačí oblast
PP	plán péče
PSK	porostní skupina
PR	přírodní rezervace
SLT	soubor lesních typů
ZCHÚ	zvláště chráněné území

4.4. Podklady pro plán péče zpracoval

Ořešák – spolek pro ochranu přírody, z. s., Plánice 302
Listopad 2022

Na plánu péče se podílel:

Ing. František Šotkovský (lesnické podklady, GIS)

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

5. Přílohy

- Tabulky:** Příloha T1 – **Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich** (tabulka k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2)
- Příloha T2 – **Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich** (tabulka k bodům 2.4.3 a 3.1.2)
- Mapy:** Příloha M1 – **Orientační mapa s vyznačením území**
- Příloha M2a–M2c – **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**
- Příloha M3a – **Mapa dílčích ploch a objektů**
- Příloha M3b–M3d – **Mapa dílčích ploch a objektů – lesnická mapa porostní**
- Příloha M4 – **Lesnická mapa typologická**
- Příloha M5 – **Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů**
- Vrstvy:** Příloha V1 – **Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch**
- Fotografie:** Příloha F1 – **Vybraná fotodokumentace**
- Protokol** o způsobu vypořádání připomínek, kterým se zároveň plán péče schvaluje

Příloha T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich (tabulka k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2)

označení JPRL/dílčí plochy	část JPRL/dílčí plochy	výměra (ha)	číslo rámcové směrnice/porostní typ	dřeviny	zastoupení dřevin * (%)	stupeň přirozenosti	doporučený zásah	naléhavost	Poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.)
LHC 303428									
3A1a	3A1a	0,42	1/C	JD	65	6	prořezávka v jedlové části PSK (zdravotní výběr)	3	Tyčkovina až tyčovina, skupinové smíšení. Vtroušeně SM, MD, JS, JR.
				BK	20				
				KL	10				
				DB	5				
3A1b	3A1b	0,22	1/C	KL	95	6	v současnosti bez zásahu, do budoucna šetřit a podporovat vtroušené dřeviny	-	Tyčkovina až tyčovina, vtroušené JL, BK, LP. Husté patro keřů.
				DB	5				
3A1c	3A1c	0,16	1/C	KL	100	6	bez zásahu	-	Tyčkovina až tyčovina po prořezávce.
3A1d	3A1d	0,30	1/C	SM	40	6	prořezávka	3	Tyčkovina. Vtroušené MD.
				BK	30				
				DB	30				
3A1e	3A1e	0,27	1/C	DB	100	6	bez zásahu	-	Tyčkovina po prořezávce. Vtroušené SM, TR.
3A1f	3A1f	0,28	1/C	DB	100	6	bez zásahu	-	PSK má dvě části: tyčovinu + část mladší kmenoviny. Částečně po prořezávce. Vtroušené JR, TR, JS.
3A2a	3A2a	0,85	1/C	SM	60	6	redukce SM a MD, šetřit vtroušené dřeviny	2	Tyčovina, vtroušené DB, BR, TR.
				BK	30				
				JD	5				
				MD	5				
3A2b	3A2b	0,21	1/C	DB	80	6	bez zásahu	-	Tyčovina, PSK ve dvou částech. Vtroušené BK a SM.
				KL	20				
3A3	3A3	0,10	1/C	BK	90	6	odstranit DG z nadúrovně, u BK zdravotní/tvarový výběr	3	Tyčkovina až tyčovina, DB + DG v nadúrovni.
				DB	10				
3A5	3A5	0,20	1/C	SM	40	6	postupně redukovat zastoupení SM ve prospěch listnáčů, uvolňovat JL	2	Mladá kmenovina s hustým podrostem keřů (PSK má 2 části). Vtroušené JL, MD, v podrostu BK, JV, LP.
				BK	30				
				LP	25				
				DB	5				
3A11	3A11	0,47	1/C	DB	90	6	dotěžit zbývající MD a BO v horní vrstvě	2	Prostorově diferencovaný porost (dvě části) ve stádiu obnovy – mezernatá kmenovina (SM v hlavní vrstvě smýcen), v podrostu převažuje stádium tyčkoviny. V hlavní vrstvě vtroušené BO, BK, ve zmlazení převládá DB, dále JS a TR.
				MD	10				

označení JPRL/dílčí plochy	část JPRL/dílčí plochy	výměra (ha)	číslo rámcové směrnice/porostní typ	dřeviny	zastoupení dřevin * (%)	stupeň přirozenosti	doporučený zásah	naléhavost	Poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.)	
3A13	3A13	0,50	1/C	DB	100	6	šetřit vtroušené dřeviny, redukce keřového patra	3	Mozaika oplocené kultury, tyčkoviny bez oplocení a středněvěkových jedinců DB ponechaných v hloučcích. Vtroušené dřeviny: TR, JS, JL, JR, OS, jáva. Hojně keře.	
3A14a/8	3A14a/8	5,36	1/A	LP	55	3	bez zásahu	-	Etáž 8	Dvouetážový porost - nejcennější část PR.
				DB	25					
				BO	5				Kmenovina Vtroušeně HB, JL, BK, DBČ, DG, KL.	Příroz. zmlazení ostrůvkovitě – LP, KL, JV, JS, JL + keře (líska, svída, zimolez, řešetlák, dříšťál aj.)
				JS	5					
				JV	5				Stará kmenovina. Vtroušeně MD, BK.	Hojně stojící mrtvé dřevo (souše včetně doupných stromů).
				MD	5					
				BO	40					
				DB	35					
				LP	20					
JV	5									
3A14b	3A14b-1	3,93	1/C	DB	70	6	postupně dotěžit ponechané MD v horní vrstvě, v oplocenkách šetřit vtroušené dřeviny, výchovnými zásahy podporovat především DB, BK, LP	2	Rozsáhlá PSK – mozaika kultur v oplocenkách, skupinek středněvěkových porostů a zbytků starého porostu. V horní vrstvě vtroušené KL. MD převážně ve formě výstavků. V kulturách převažuje DB, mimo oplocenky OS, KL, JV, JS, JR, jáva, místy zcela převládá líska.	
				MD	10					
				BK	10					
				LP	5					
	3A14b-2	0,89	1/A	BO	5	3	bez zásahu	-	Kompaktní, severní část porostní skupiny 3A14b.	
				LP	45					
				DB	35					
				JV, KL	10					
3B1a	3B1a	0,36	1/C	BO	10	6	prořezávka v JD části	3	Hloučkovitě smíšená tyčkovina. PSK ve dvou částech. Vtroušeně SM, MD, BK a BR.	
				JD	80					
				KL	15					
3B1b	3B1b	0,39	1/C	DB	5	6	bez zásahu	-	Tyčkovina po prořezávce. Vtroušeně JD, SM, HB, MD.	
				BK	90					
3B1c	3B1c	0,47	1/C	DB	10	6	prořezávka v JD části	3	Hloučkovitě smíšená tyčkovina. PSK ve dvou částech. Vtroušeně DG.	
				BK	55					
				JD	35					
3B2a	3B2a	0,50	1/C	DB	10	6	během výchovy šetřit vtroušené dřeviny mimo SM a MD, uvolňovat LP	3	PSK má 5 částí – jedná se o tyčkovinu až tyčovinu, z části po prořezávce. Vtroušeně MD, TR, BO, BR, LP.	
				KL	10					
				SM	5					
				BK	45					

označení JPRL/dílčí plochy	část JPRL/dílčí plochy	výměra (ha)	číslo rámcové směrnice/porostní typ	dřeviny	zastoupení dřevin * (%)	stupeň přirozenosti	doporučený zásah	naléhavost	Poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.)
3B2b	3B2b	1,07	1/C	KL	60	6	zejména v tyčovině šetřit vtroušené dřeviny	3	Tyčovina po prořezávce + část staršího porostu s dominantním DB + oplocenka s výsadbou DB a DB výstavky. Vtroušeně JL, TR, JR, OS, BO.
				DB	30				
				LP	5				
				BK	5				
3B4	3B4	0,05	1/C	SM	60	6	redukovat podíl SM	3	Hlouček tyčoviny.
				DB	40				
3B5	3B5	0,82	1/C	DB	50	6	odstranit krmelec	2	Mladá, skupinově smíšená kmenovina + oplocenka s výsadbou DB. PSK má 4 části. Vtroušeně SM, MD, BO, BR. Krmelec.
				LP	40				
				KL	10				
3B8	3B8	5,50	1/A	KL	45	3	v místech výrazné převahy KL v nárostech redukce jeho zastoupení ve prospěch ostatních listnatých dřevin (zejména BK, DB, LP, JL)	3	Skupinovitě smíšená kmenovina na stanovišti s vysokým podílem skeletu. Vtroušeně BK, SM, BR, JV, MD, JL, TR, HB, BO. Zmlazení roztroušeně po celé ploše, místy hustší ve stádiu tyčkoviny – KL, JV, JS, LP, JL + keře (bez, líska).
				LP	30				
				DB	15				
				JS	10				
3B11a	3B11a	1,17	1/C	DB	80	6	dotěžit BOC a MD v horní vrstvě, v nárostech preferovat DB, šetřit TR	2	Kmenovina s uvolněným zápojem a hustým zmlazením (TR, JS, DB + keře).
				BO	10				
				BOC	5				
				MD	5				
3B11b	3B11b	0,19	1/B	JD	85	6	bez zásahu	-	Jedlina s řídkým podrostem keřů. Vtroušeně BO, LP.
				DB	15				
3B13	3B13	1,05	1/B	DB	55	6	odstranit BOC, DG a MD v horní vrstvě	2	Smíšená kmenovina s uvolněným zápojem a s ostrůvkovitým zmlazením (místy hustá tyčkovina LP, dále JS, BK, DB, JV). Vtroušeně MD, TR, DG, BOC.
				LP	25				
				KL	10				
				JV	5				
				BO	5				
3B14	3B14	0,55	1/A	KL, JV	40	3	bez zásahu	-	Stará kmenovina okolo hradní zříceniny. Hustá přirozená obnova převážně ve stadiu mlaziny – JV, JL, LP, JS + bez. Roztroušeně stojící souše.
				LP	25				
				DB	20				
				BO	5				
				MD	5				
				JS	5				
3B15	3B15	1,07	1/C	DB	70	6	postupně dotěžit ponechané MD v horní vrstvě, v oplocenkách šetřit vtroušené dřeviny, výchovnými zásahy podporovat především DB, BK, LP, JD	2	Mozaika náletu a kultur v oplocenkách (převažuje DB), rozptýleně rozmístěných středněvěkových skupinek (s převahou DB a TR) a proředené kmenoviny (převážně MD). PSK v 5 částech. Vtroušeně BO, JR, BK, LP, JV, SM, JD, OS.
				MD	10				
				TR	10				
				BR	5				
				KL	5				

označení JPRL/dílčí plochy	část JPRL/dílčí plochy	výměra (ha)	číslo rámcové směrnice/porostní typ	dřeviny	zastoupení dřevin * (%)	stupeň přirozenosti	doporučený zásah	naléhavost	Poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.)
LHC 303805									
445Af6	445Af6	0,60	1/C	MD	50	7	dále uvolňovat spodní etáž (snižovat zastoupení především MD a BO), ve spodní etáži výchovné zásahy ve prospěch zejména DB, BK a LP (nepřipustit převahu KL)	3	Mezernatá kmenovina s hustou spodní etáží ve stádiu mlaziny až tyčoviny s převahou KL, TR a lísky, dále DB, JS, BK, LP. V horní etáži vtroušeně BOC, OS, SM, LP.
				BO	45				
				DB	5				
LHC 308001									
903V11	903V11	0,15	1/B	DB	95	6	odstranit MD	3	Porost stromů v úzkém pruhu nad železniční tratí. Hojně keře. Vtroušeně MD, OS, TR, JR, BR.
				BO	5				

* Zastoupení dřevin vychází z platného LHP (LHO) a bylo upraveno na základě terénního šetření v roce 2022.

Vysvětlivky k příloze T1:

Číslo rámcové směrnice/porostní typ:

1/A – Přírodě blízké porosty

1/B – Porosty s potenciálem přírodě blízkých porostů (± stanovištně vhodné)

1/C – Obnovované a mladé porosty (intenzivně obhospodařované)

Stupeň přirozenosti:

3. stupeň – les přírodě blízký

6. stupeň – les produkční – stanovištně původní

7. stupeň – les nepůvodní

Naléhavost:

2. stupeň – zásah potřebný (jeho neprovedení neohrožuje existenci předmětu ochrany, zhorší však jeho kvalitu)

3. stupeň – zásah doporučený (odložitelný, jeho neprovedení v období platnosti plánu péče neohrožuje existenci ani kvalitu předmětu ochrany, jeho provedení však povede k jeho zlepšení)

Příloha T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich (tab. k bodům 2.4.3 a 3.1.2)

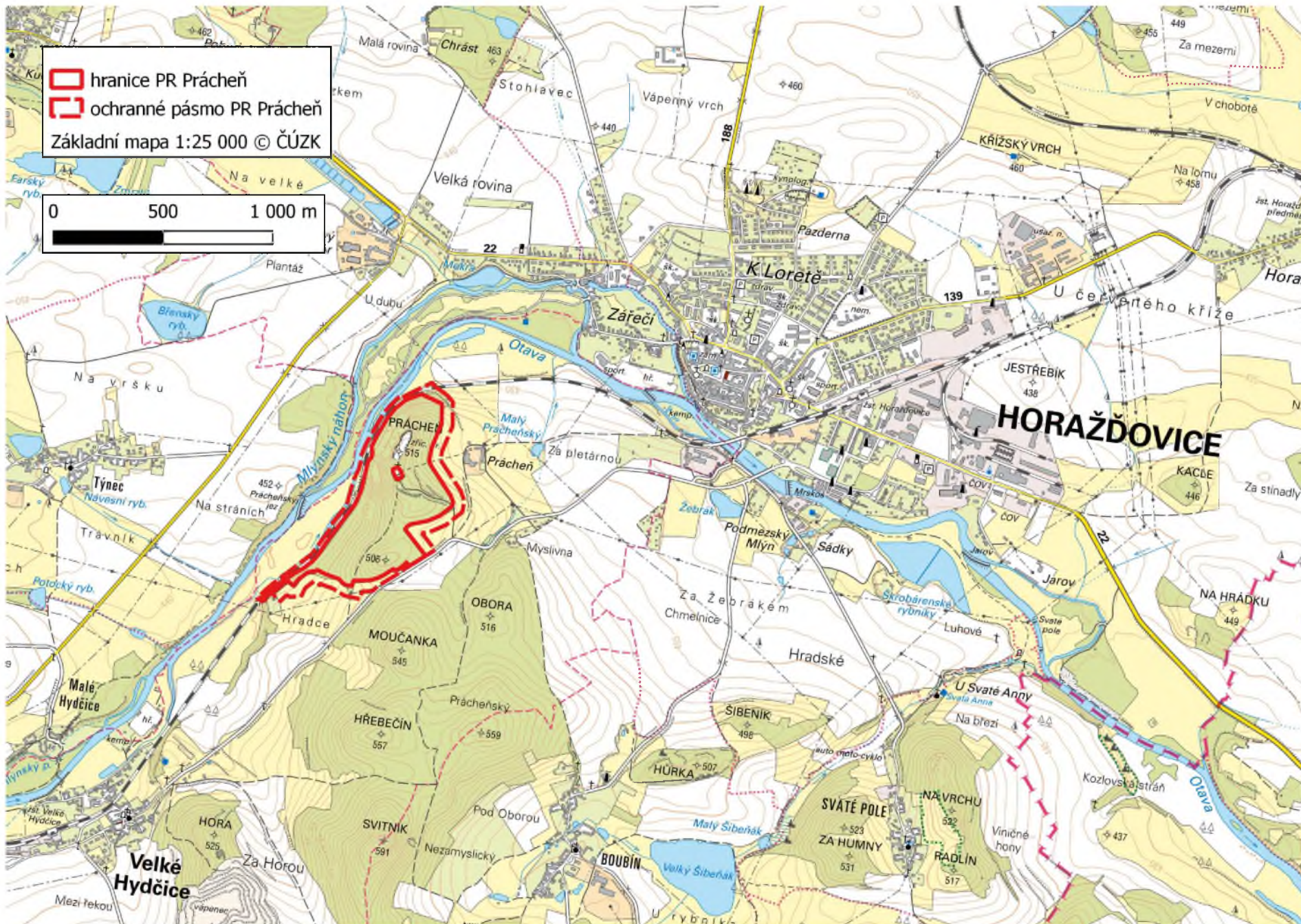
Pozn.: dílčí plocha 1 – lesní pozemky; dílčí plochy 2–4 – nelesní pozemky.

označení dílčí plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
2 Sukcesní plocha zarostlá náletovými dřevinami	0,0634	Nelesní plocha v jihozápadním okraji ZCHÚ hustě zarostlá náletovými dřevinami. V převaze líska obecná (<i>Corylus avellana</i>), slivoň trnka (<i>Prunus spinosa</i>), topol osika (<i>Populus tremula</i>), třešeň ptačí (<i>Prunus avium</i>), jasan ztepilý (<i>Fraxinus excelsior</i>), dub letní (<i>Quercus robur</i>), bez černý (<i>Sambucus nigra</i>), růže šípková (<i>Rosa canina</i>) aj. Bylinné patro vyvinuto omezeně, v převaze nitrofilní druhy včetně kopřivy dvoudomé (<i>Urtica dioica</i>) a kuklíku městského (<i>Geum urbanum</i>). Výskyt tlející dřevní hmoty z odumřelých větví či kmenů. Kontaktní porosty: polokulturní lesní fytocenózy a zatrávněná pole využívaná k pastvě hospodářských zvířat. Cíl péče: pokračování sukcesního vývoje.	Bezzásahový režim.	-	-	-
3 Silnička vedoucí ke hřbitovu	0,2131	Úzká asfaltová komunikace ve východní části PR, která končí na parkovišti před hřbitovem. Silnička je obklopená souvislými lesními porosty (vzrostlé dubohabřiny). Okraje silničky jsou udržované pravidelným mulčováním vzrostlé nelesní vegetace. Cíl péče: udržení průjezdnosti silniční komunikace, zachování bezpečnosti provozu.	Asanace nahodile poškozených dřevin omezujících využívání silniční komunikace. Dle potřeby odstraňování případných odumírajících dřevin či jejich částí, které by mohly ohrozit bezpečnost provozu na silničníce.	-	dle potřeby	dle potřeby
4 Pěší stezka obklopená lesními porosty	0,1035	Pěší stezka procházející severovýchodní částí PR směrem k hřbitovu (úsek Vintířovy stezky v rámci vymezeného Horažďovického výletního okruhu). Stezka vede skrze vzrostlé porosty dubohabřin. Do jejích okrajů zasahují přirozeně zmlazující dřeviny (javor klen, javor mlč, bez černý, buk lesní, duby aj.). Cíl péče: údržba turistické stezky v průchozím stavu.	Mechanická likvidace zmlazující zeleně (případně i buřene) omezující průchodnost stezky.	2	možno kdykoliv	min. 1× za 2 roky

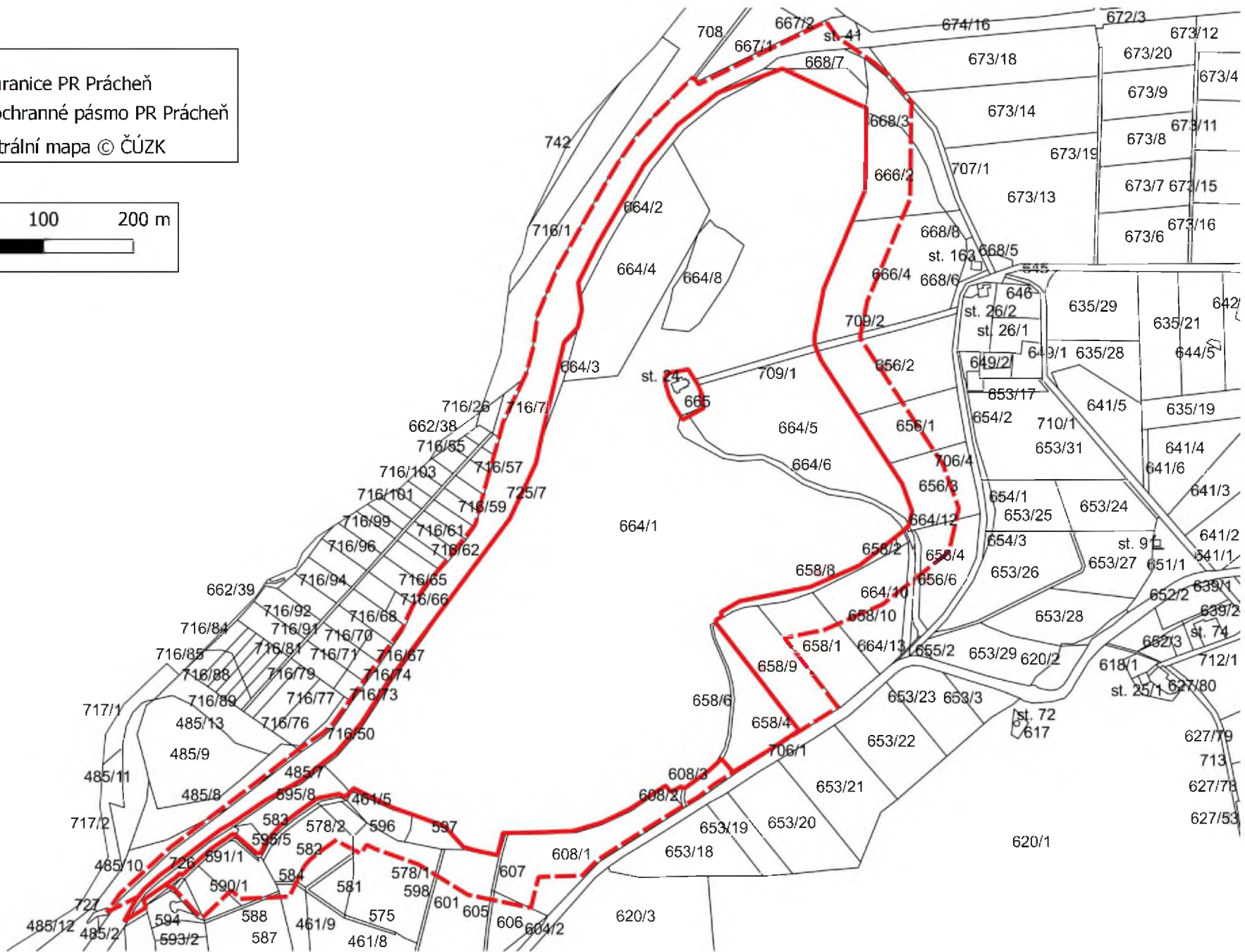
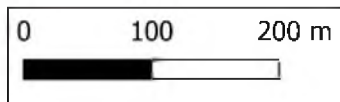
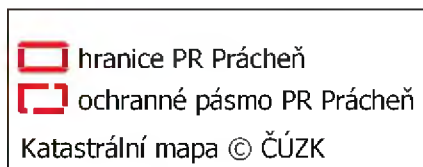
Naléhavost:

1. stupeň – zásah naléhavý (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany); 2. stupeň – zásah vhodný; 3. stupeň – zásah odložitelný

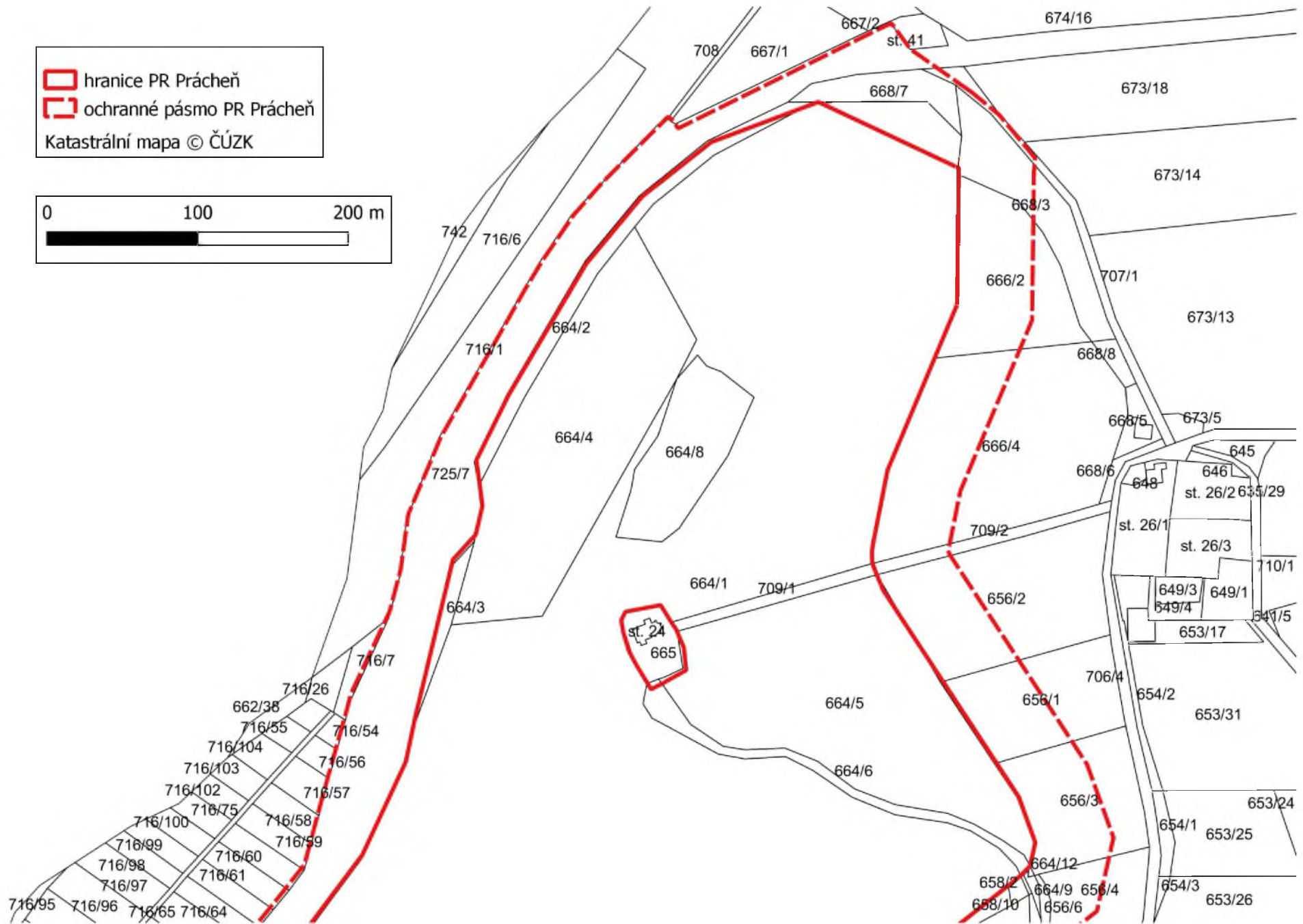
Příloha M1 – Orientační mapa s vyznačením území, PR Prácheň.

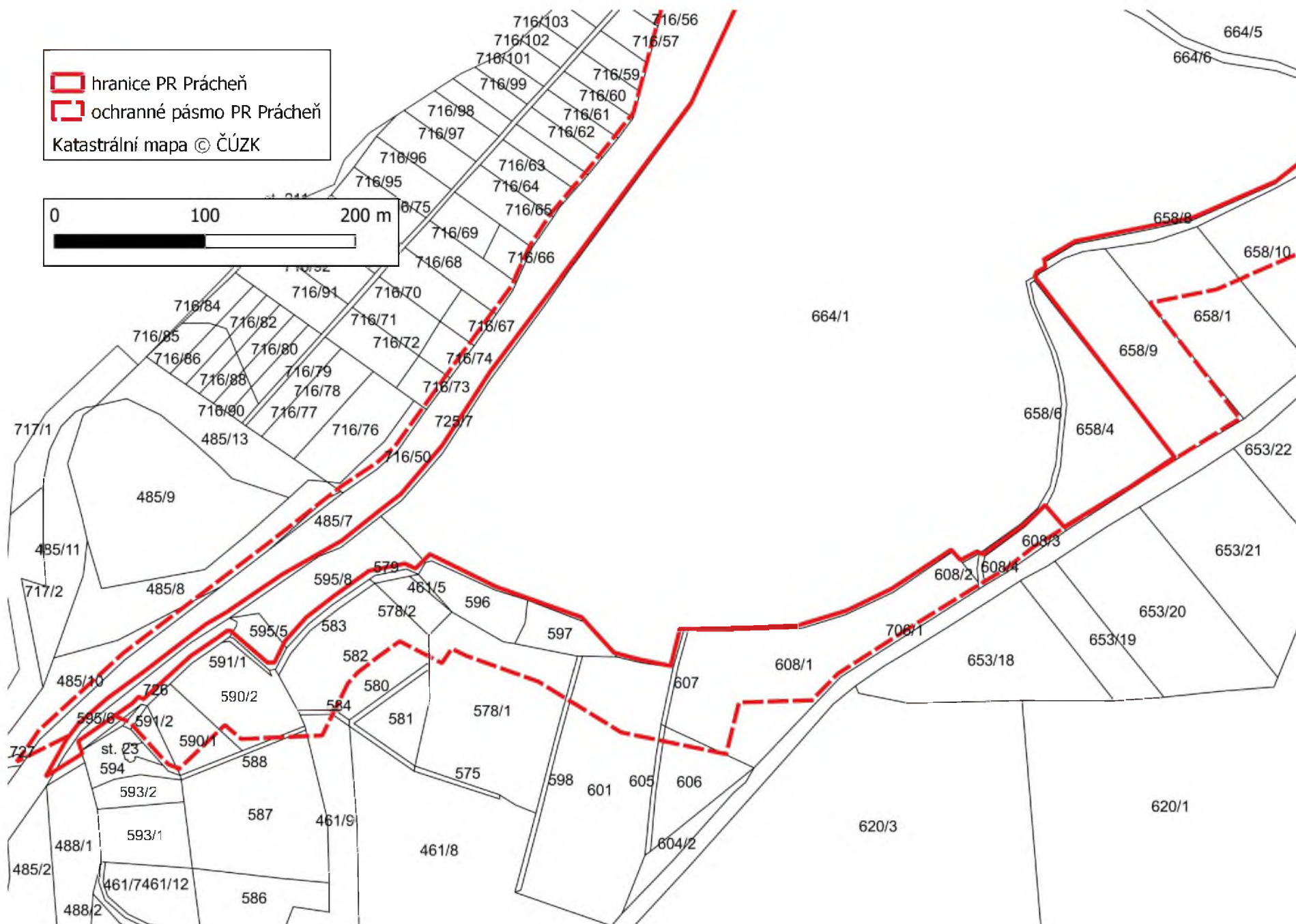
Příloha M2a – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma, PR Prácheň, celé ZCHÚ.

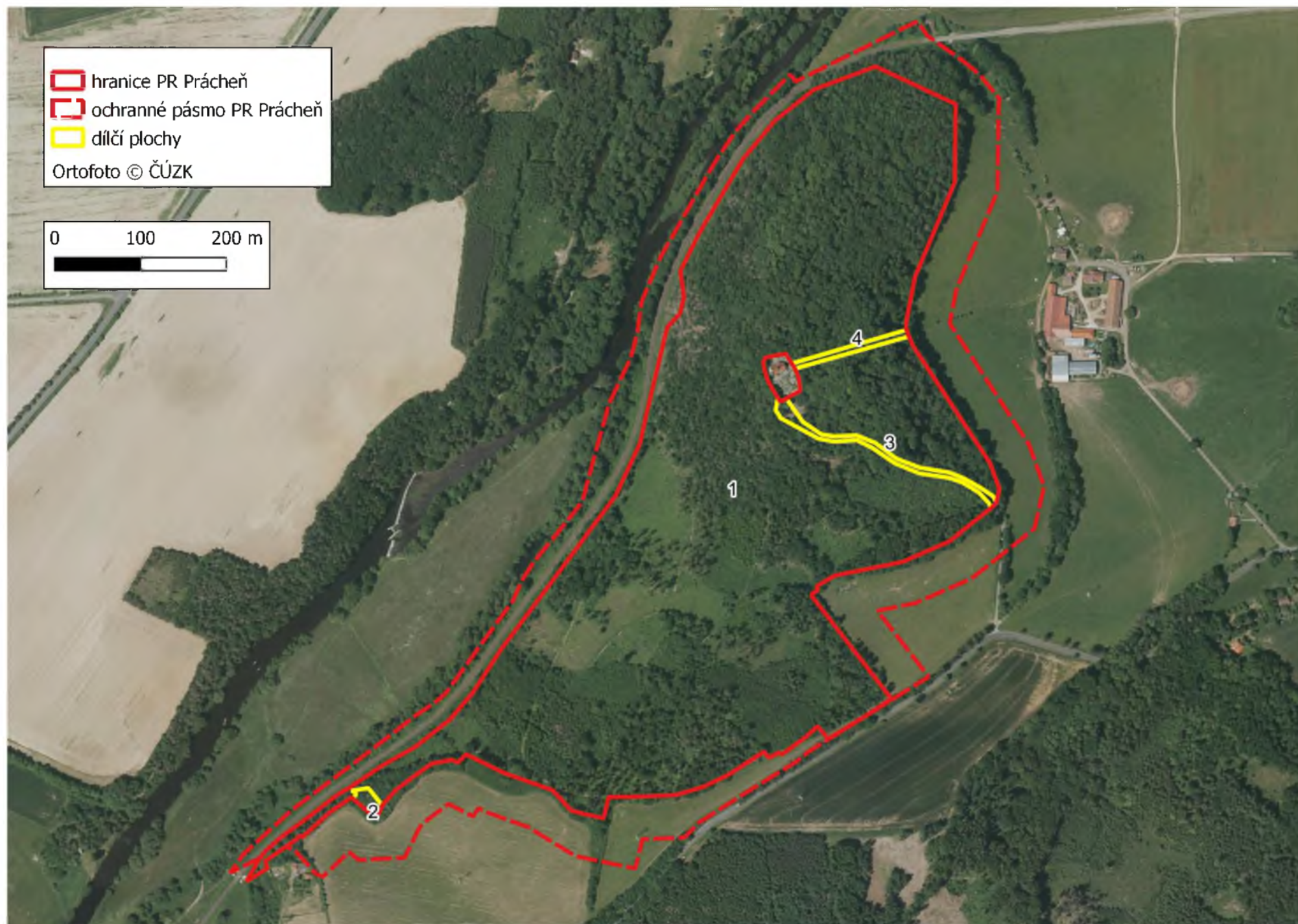
Příloha M2b – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma, severní část PR Prácheň.

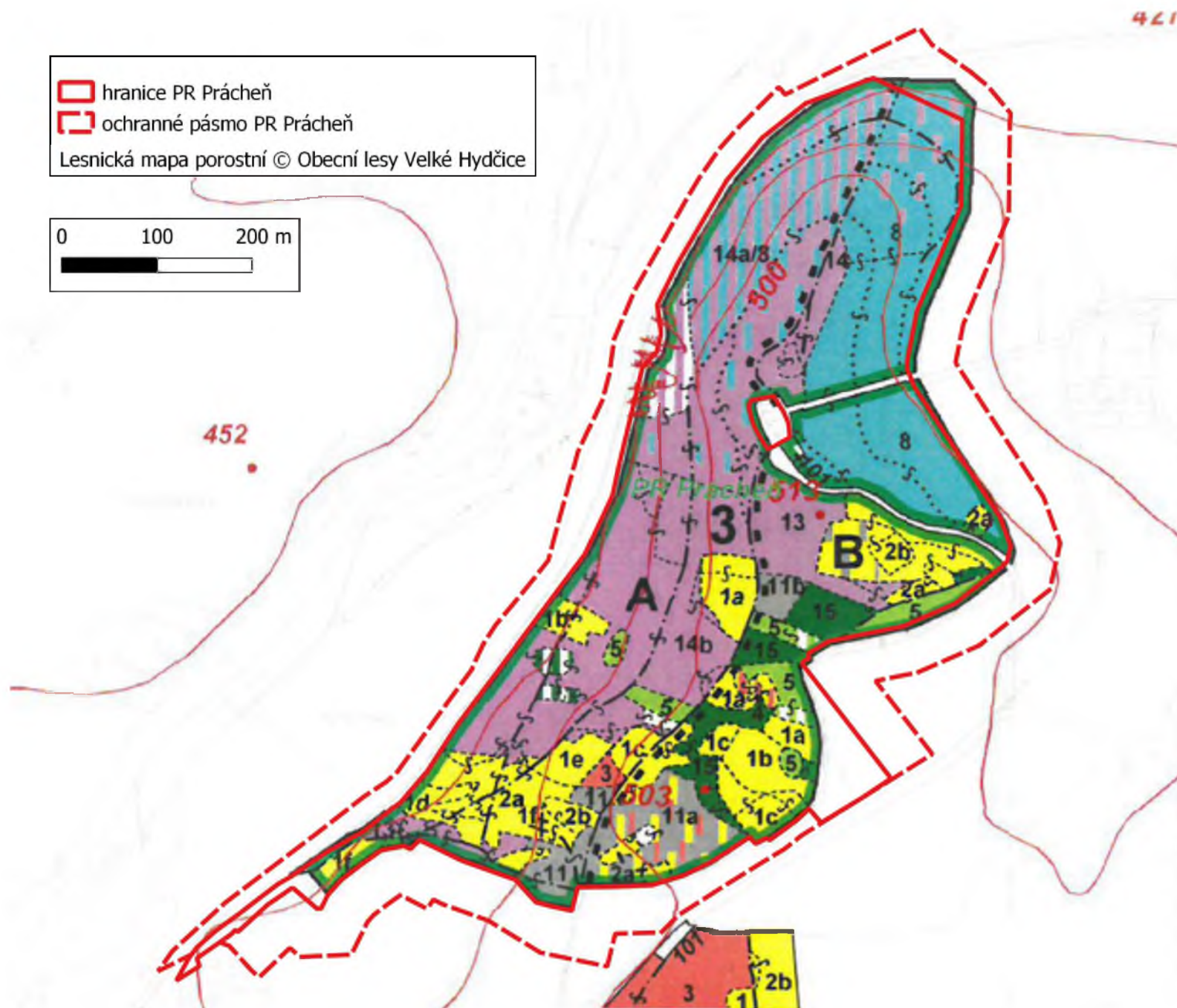
Příloha M2c – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma, jižní část PR Prácheň.

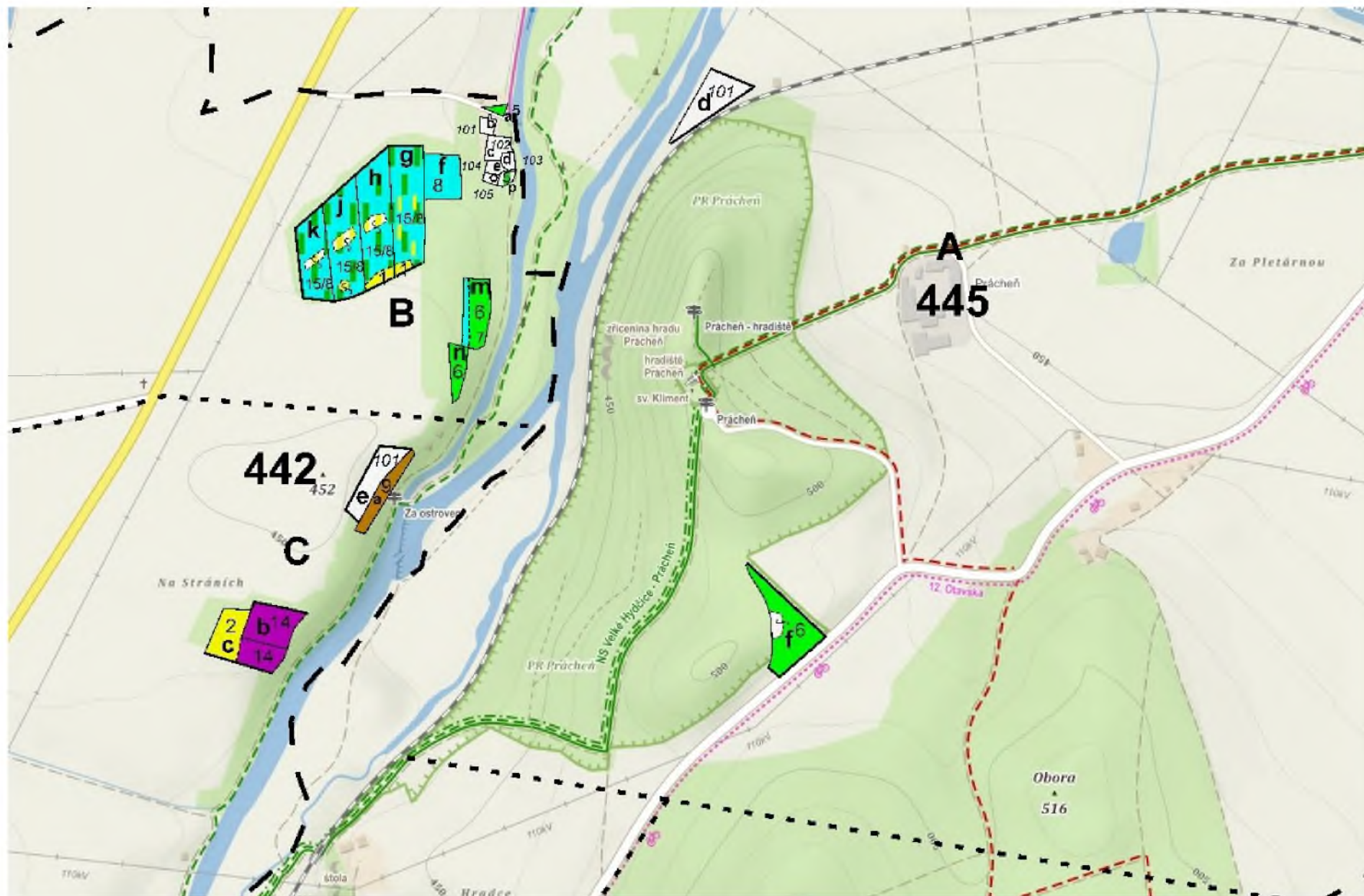
Příloha M3a – Mapa dílčích ploch a objektů, PR Prácheň. 1 – dílčí plochy na lesních pozemcích; 2, 3, 4 – dílčí plochy na nelesních pozemcích.

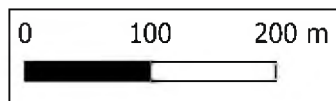
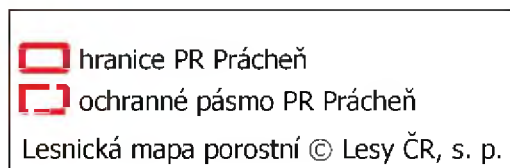
Příloha M3b – Mapa dílčích ploch a objektů, PR Prácheň, lesnická mapa porostní, I. část.

Příloha M3c – Mapa dílčích ploch a objektů, PR Prácheň, lesnická mapa porostní, II. část. Zdroj: LHO ÚHÚL, mapy.cz.

Příloha M3d – Mapa dílčích ploch a objektů, PR Prácheň, lesnická mapa porostní, III. část.

Příloha M4 – Lesnická mapa typologická, PR Prácheň.

Příloha M5 – Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů, PR Prácheň.

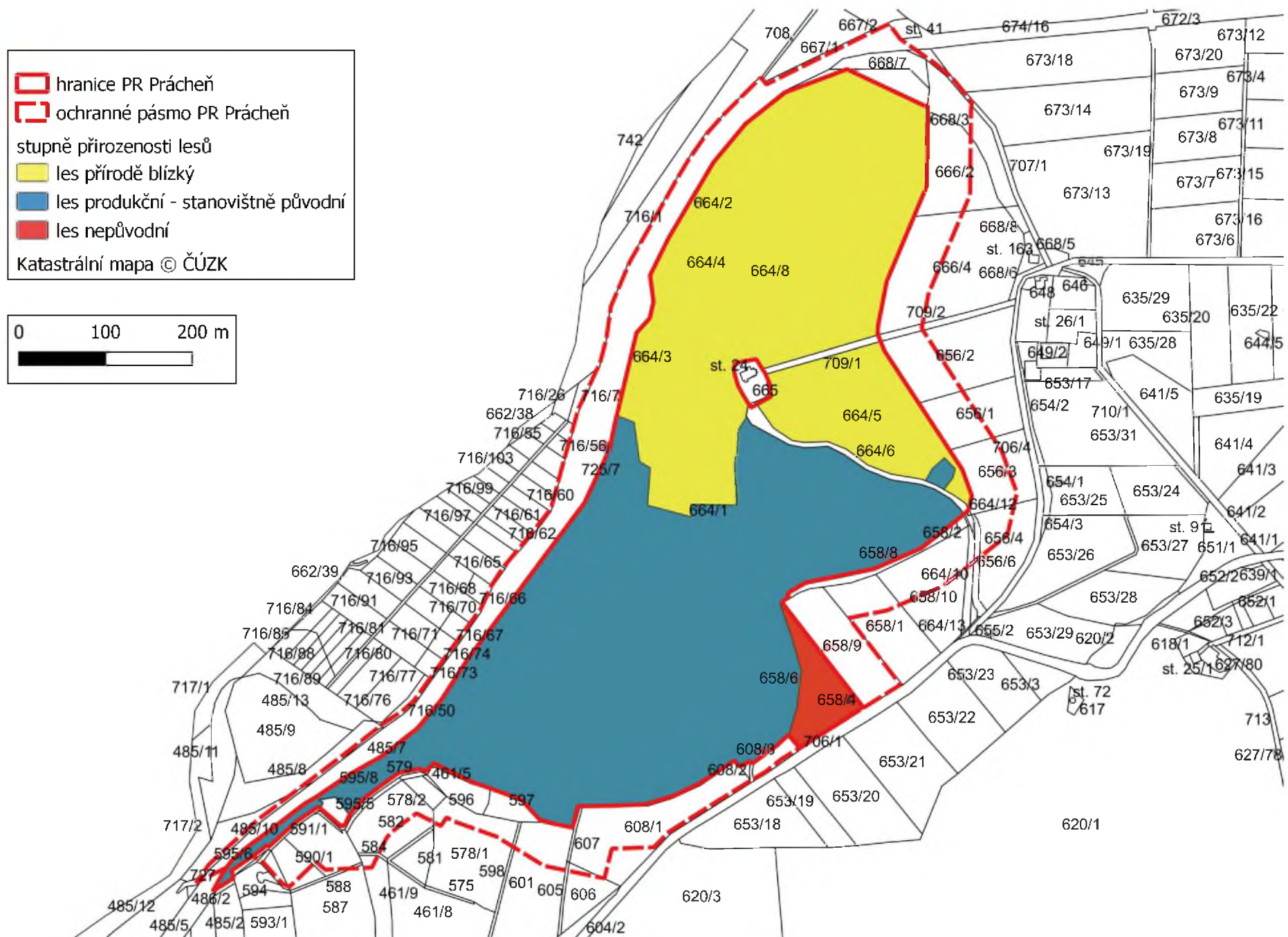

Foto 1. Část hradní zříceniny, která je součástí suťového lesa. Významné refugium pro teplomilnou flóru a malakofaunu. Duben 2022.

Foto 2. Jarní aspekt bylinného podrostu v dubohabřině na severovýchodním svahu rezervace. Bohaté populace dymnivky duté. Duben 2022.

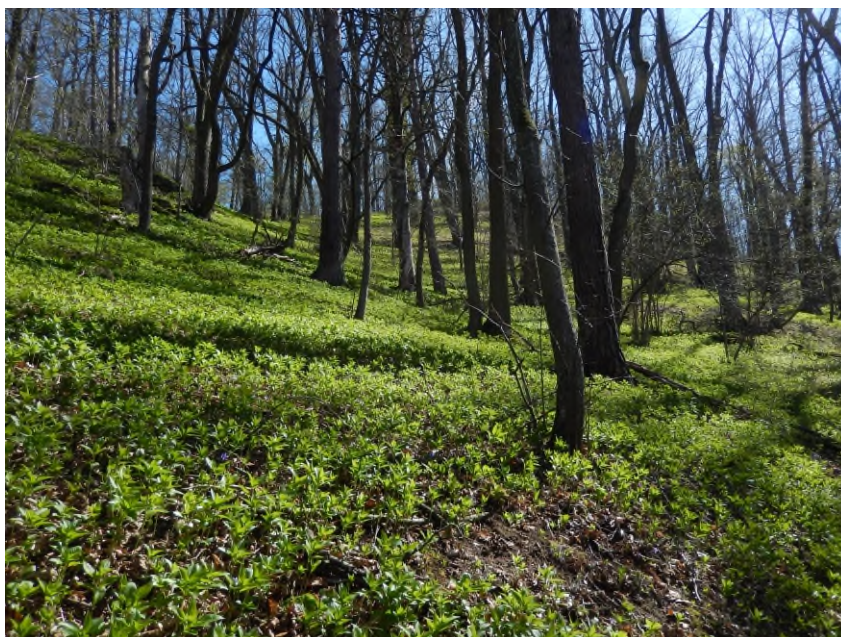

Foto 3. Pohled do interiéru suťového lesa na severozápadním svahu PR. V podrostu hojně bažanka vytrvalá, v příměsí jaterník podléška. Duben 2022.

Foto 4. Přírodě blízká dubohabřina na západně orientovaném svahu s polokvět-natým bylinným patrem a tlející dřevní hmotou. Duben 2022.

Foto 5. Letní aspekt zachovalého suťového lesa s javorem klenem a lipami na severozápadním svahu, různověký porost. Srpen 2022.

Foto 6. Letní aspekt dubohabřiny ve střední části PR, v podrostu bohatě zmlazují lípy a javor mléč. Srpen 2022.

Foto 7. Rozvolněné společenstvo skalních štěrbin na skalním výchozu v západní části rezervace. Hojně sleziník červený, v příměsi sleziník routička. V doprovodu také různé druhy mechorostů. Srpen 2022.

Foto 8. Porost teplomilné doubravy na západně exponovaném skalním výchozu. Borovice jsou nahrazovány duby, mrtvá dřevní hmota zůstává. Srpen 2022.

Foto 9. Plošně omezený polokulturní porost s dominantním zastoupením jedle bělokoré ve střední části PR. Okolní porosty s převahou smrku jsou postupně mýceny kvůli plošnému napadení lýkožroutem smrkovým. Srpen 2022.

Foto 10. Rozvoj přirozeného zmlazení dřevin na pasekách v jižní části PR po plošné likvidaci smrkových kultur napadených kůrovcem. Srpen 2022.

Foto 11. Zapojená paseková vegetace v jižní části PR omezuje přirozené zmlazování dřevin, které je patrné pod skupinou vzrostlých modřínů. Srpen 2022.

Foto 12. Jižní částí lokality vede naučná stezka pro pěší, která prochází pravidelnou údržbou. Průběžně jsou likvidovány zmlazující dřeviny a buřeny pro udržení průchodnosti stezky. Srpen 2022.

